

MŪSŲ VISUOMENĖJE

Pavyzdingas veiklumas

Kai kurie, net veiklesnieji, LVS skyriai dar prieš New Yorko seimą reikė susirūpinti: gerai, kad susivienysim į vieną bendrą organizaciją, bet koks gi tada bus mūsų veiklumas? Savo svarbiausius uždavinius perkėlėme į Amerikos Lietuvių Tarybą, tai kas beliko?

Bene geriausių atsakymą duoda Waterburio buvęs LVS, o dabar ALTS skyrius. Prašom tik paskaityti antrame puslapyje pranešimus iš Waterburio. Jūs ir kitiems reiktų įsidėmėti ir panašiai padaryti!

Pasikeitimas VIENYBĖS redakcijoje

Iš Brooklyn mums praneša, kad neseniai VIENYBĖS redakcijoje pradėjęs dirbti Br. Raila, nuo birželio 24 dienos pasitraukęs. Į jo vietą stojąs neseniai iš Vokietijos atvykęs rašytojas ir laikraštininkas Juozas Petrėnas (kaip rašytojas žinomas P. Tarulio vardu).

Brooklyniečiai Br. Railos pasitraukimą apgailestauja, bet naują pajėgą VIENYBĖJE sutinka su susidomėjimu ir geriais linkėjimais.

Meno parodos reikšmė

Dėl techninių sunkumų neįspėjus didžiąją meno parodą atidaryti New Yorko tuo metu, kada ten buvo šaukiamas ALTS seimas, jos atidarymas, kaip dabar praneša jos globėjai, bus atidaryta tik į vasaros pabaigą — rugsėjo pradžioje, ar gal rugpjūčio gale.

Besirengiant jos atidarymui, atsiranda ir naujų sumanymų, kurie tam įvykiui galėtų sudaryti dar didesnės reikšmės. Tikrai sveikintinas dalykas, jeigu į galės atidaryti Lietuvos diplomatinio šefas. Ne naujiena, kad tautinio meno parodas svetimuose kraštuose atidarant, atidaryme oficialiai dalyvauja tų kraštų pasiuntiniai, ambasadoriai ar vyriausybės atstovai. Nes per meną visada vyksta ir platesnis tautų bendravimas, mažiau ar daugiau atsiliepiąs taip pat ir į politinius kraštų santykius.

Pavergtos Lietuvos menininkų kūryba, sukurta aplinkybėse, kurios susidarė tėvynei netekus laisvės — yra taip pat savo rūšies savos tautos ambasadorė, ir jos kalba turi tą patį tikslą, kaip ir diplomatų kalba. Jei ta kalba būtų žodžiais pareikšta Lietuvos diplomatų vyriausio atstovo, tai ji įgytų ypatingos reikšmės ir, be abejo, susilauktų ypatingo dėmesio kaip tik tuose sluoksniuose, kurių palankumas mūsų tautos reikalams yra labiausiai svarbus.

Jei būtumėm pajėgūs drauge su dailės tinkle parodyti ir kitas lietuvių tautos meno šakas — lietuvišką dainą ir šokių — perduodamą geriausių pajėgų, kurias čia turėsime, būtent, čiurolioniečių grupės, tai toji paroda įgytų dar didesnės reikšmės.

Ligi šiol parodos reikalais platesniems visuomenės sluoksniams neteko rūpintis, bet galimas dalykas, kad jos talka bus reikalinga ir naudinga.

Kai kas užsimena, kodėl toki plačios reikšmės dalyką emėsi globoti viena organizacija. Manoma, kad visuomenė galėtų būti plačiau įtraukta, jei tą reikalą globotų, pav., Amerikos

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 26

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO July — Liepos 1, 1949

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(34-ti metai :: 34th year)

Lietuviškas menas kovojo už Lietuvos laisvę

MENO PARODAI NEW YORKE RUOŠIAMASI SU YPATINGU ATSIDĖJIMU

Parodą atidaryti kviečiamas Lietuvos diplomatinio misijų šefas S. Lozoraitis iš Romos. — Bandoma sudaryti sąlygas, kad čiurolioniečiai galėtų parodoje koncertuoti kasdien per visą parodos laiką. — Tai turi būti ne vien mūsų meno parodymas, bet ir įtikinantis pareiškimas Amerikai, kad lietuvių tauta yra verta dėmesio ir laisvės.

(Iš pasikalbėjimo su Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininku A. A. Oliu)

Besitariant Lietuvos Meno Parodai New Yorko muziejuje, Jūsų korespondentas pasiinformavo parodos reikalais pas adv. A. Olį, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmininką ir parodos sumanytoją bei organizatorių.

Adv. A. Olis paklaustas, kokioj padėtyj yra parodos paruošiamieji darbai, pareiškė:

— Aš pilnai suprantu ir patiesinu Amerikos lietuvių visuomenės gyvą susidomėjimą ruošiamą Lietuvos Meno parodą New Yorke. Tada rodo, kad mes ilgimės lietuvių kultūros vertybių ir norime platesnės viešumo visam tam, kas gali sustiprinti mūsų pasitikėjimą savimi tautų kultūros rungtynėse. Planingas ir atsargus pasiruošimas Lietuvos Meno Parodai New Yorke sudaro garantiją, kad daug lėšų, energijos ir neįkainojamo pasiaukojimo pareikalavęs darbas tiek ten Europoje, tiek čia Amerikoje, duos kuo geriausių vaisių.

— Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir atskiri parodos iniciatoriai daro viską, kad Lietuvių Meno Paroda būtų ne vien įspūdinga lietuvių kūrybos demonstracija, bet kartu ir gera proga pakartotinai pareikšti mūsų pasiryžimą ir mūsų valios už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tuo tikslu parodos organizatoriai turi atlikti visą eilę paruošiamųjų darbų. Bet jau dabar esame tokioj padėtyj, kad parodos atidarymo diena gali būti numatyta rugsėjo mėnesio pradžioj, arba net rugpjūčio mėnesio gale.

— Yra žinių, kad prie parodos programos norima prijungti ir lietuvių dainos meną. Idomu, kokių būdu tati manoma padaryti?

— Esame nusistatę parodos lankytojams tame pačiame metu

Lietuvių Taryba ar BALFas.

Dėl šių užsiminimų turi būti pastebėta, kad Amerikos Lietuvių Taryba ir BALFas turėjo progos imtis iniciatyvos, o tik vienai ir kitai vadovybei nepasiryžus to daryti, paroda globoti emėsi ALTS vadovybė. Bet reikalas juk nuo to nei kiek nepasikeičia: parodos pasisiekimas ir rezultatai svarbūs lygiai visiems lietuviams. Tik lietuvių tikslų siekimų priešai kartais bando nupeikti ir nužeminti šio darbo reikšmę. Bet juk... loti yra šuns amatas.

Nors Paryžiuje ir susitarta,

zieduje patiekti kasdien specialią programą, sudarytą iš dainų, muzikos ir šokių. Tikime, kad turėsime progos "išleisti į viešumą" plataus garso sukurto čiurolionies ansamblių, kurio dalis jau yra Amerikoje atkeliavę, o kitų dar laukiama.

— Girdėsi, kad parodai atidaryti kviečiamas iš Europos Lietuvos diplomatinio šefas?

— Taip. Kaip jau pradžioj sakiau, mes į Lietuvos Meno Parodą žiūrime, kaip į Lietuvos

laisvinimo pastangų dalį.

Kad tos pastangos būtų kuo vaisingesnės, turime nepraleisti jokios progos, kuri vienaip ar kitaip gali paplatinti bei sustiprinti Lietuvių Tautos laisvės šauksmą.

Lietuvos diplomatinio šefo dalyvavimas parodos atidaryme, manau, sudarys sąlygas Lietuvos bylai pagyvinti.

Baigiant pasikalbėjimą, adv. A. Olis pareiškė:

— Nors Lietuvių Meno Parodą atgabend ir ja rūpinasi ALT Sąjunga, bet ji yra visų lietuvių turtas ir pasididžiavimas. Jis priklauso ne vienai srovei ir ne vienai organizacijai, o visiems Amerikos lietuviams. Todėl organizatoriai teisėtai gali tikėtis kuo plačiausios ir nuosirdžiausios paramos iš visų Amerikos lietuvių. Jų parama yra būtina reikalinga.

Aš tikiu, kad gera valia ir sąžiningas Amerikos lietuvių pasiaukojimas didiesiems lietuvių tautos uždaviniams yra geriausias užtikrinimas pasiekimui kiekvieno platesnio sumanymo ir darbo.

ŠEŠIOS DIENOS pasaulio politikoje

BIRŽELIO 24.

Achesonas ragina Kongresą priimti įstatymą, leidžiantį duoti pagalbą Korėjai 150 milijonų dolerių, 1,300 milijonų dolerių numatoma skirti Atlanto pakto kraštų apginklavimo pagalbai, tačiau tie pinigai bus paskirti tik po to, kai senatas patvirtins patį Atlanto pakto.

Achesonas ragina tą greičiau padaryti.

Čekoslovakijos vyriausybė atvirai puola arkivyskupą Beran. Manoma, kad arkivyskupas dabar jau yra visai atskirtas nuo susisiekimo su žmonėmis, esančiais už jo namų.

Kinijos komunistai, atsiliepdami į Višinskio balsą, irgi reikalauja, kad greičiau būtų sudaroma taikos sutartis su Japonija. Jie tikisi, kad prie derų stalo sėdės nebe senoji Kinijos vyriausybė, o komunistinė.

BIRŽELIO 25.

Mirė Graikijos ministras pirmininkas Sophulis.

Nors Paryžiuje ir susitarta,

kad rusai nebetrukdyt susisiekimo su Berlynu, bet praktiškai pirmasis bandymas pradėti tą susisiekimą nepasisekė. Amerikiečių transportas buvo sustabdytas dėl visokių formalinių priekabių.

Indonezijos olandų kariuomenė užleidžia respublikinei vyriausybei krašto sostinę ir iš jos pasitraukia. Bet pirmieji respublikinės vyriausybės valdininkai, atvykę susipažinti su padėtimi, buvo nušauti netoli nuo olandų kariuomenės štabo.

BIRŽELIO 26.

Vakarų Europos unijos aviacija pirmą kartą pakviesta dalyvauti "Britanijos gynimo" manevruose.

Genevoje steigiamą pasaulinę antikomunistinę darbininkų profesinių sąjungų federaciją. Prie jos prisidėjo ir USA abi didžiosios unijų grupės.

BIRŽELIO 27.

Sovietų spauda išjuokė prezidento Trumano nuomonę apie Paryžiaus konferenciją. Sovietai yra tos nuomonės, kad Pa-

ALT Sąjungos Waterburio skyriaus valdyba: Pirmoj eilėj iš kairės į dešinę: prof. J. Žilinskas, J. Stulginskaitė, dr. M. J. Colney, J. Tareila. Antroj eilėj iš kairės į dešinę: agr. Br. Dūda, žurn. D. Penikas, A. Colney, Alb. Kušlys ir Ant. Bulota (abu pastarieji — kandidatai, Dūda — susirinkimo pirmininkas)

ALT Sąjungos Waterburio Skyriaus STEIGIMO AKTAS

Vardan tos Lietuvos
Vienybės tezydi!

1949 metų birželio mėn. 17 dieną 8 val. vak. Kudirkos svetainėje (879 Bank St.) susirinkę mes, žemiau pasirašę Waterbury ir apylinkėse gyvenę lietuviai, —

NORĖDAMI visomis mūsų jėgomis dalyvauti lietuvių tautos kovoje už Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymą ir jos išlaikymą,

PASIRYŽĘ siekti vieninga valia, kad būtų išlaikyta lietuvių tautinė gyvybė Amerikoje,

NUSISTATĘ tvirtai per taikingą ir nuosirdų bendradarbiavimą vykdyti laisvo žmogaus pašaukimą nuolatos kilti į žmonių pažangos viršūnes,

TIKĖDAMI, kad tik laisvas žmogus ir laisvam krašte tegali atlikti savo prigimties pareigas esamom ir būsimom kartom ir

SUSIPAZINĘ su 1949 m. gegužės 21-22 d.d. New Yorko įsteigtos Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos uždaviniais,

NUTARĖME

susitelkti į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narių eiles ir tam tikslui įsteigėme ALTS Waterburio skyrių.

Tegul Visagalis laimina mūsų valią ir mūsų žygius!

Parašai

ryžiuje USA smarkiai pralošė.

Belgijoje pereitą sekmadienį įvyko rinkimai, kurių rezultatai turės įtakos taip pat ir į Belgijos karaliaus Leopoldo grįžimą. Karalių remianti katalikų partija gavo daugiausia balsų, bet vis dėlto nesudarys daugumos prieš kitas partijas, kurios yra priešingos karaliaus grįžimui. Todėl manoma, kad po šių rinkimų karalius galutinai atsisitaisyti ir savo teises į sostą perleis sūniui. Monarchija dėl to Belgijai nepanaikinama. Dabar karaliaus pareigas eina regentas, karaliaus brolis.

Korėjoje nužudytas vienas iš dešiniųjų korėjiečių vadų, Kim Koo, 73 metų amžiaus. Nužudytas esąs vieno iš jo paties partijos pasekėjų. Koo buvo tos pačios politinės grupės, kaip ir dabartinis pietinės Korėjos prezidentas, tačiau jis rungtyniavo su juo dėl pirmenybės ir buvo priešingas, kad pietinėje Korėjoje susidarytų vyriausybė (bendradarbiauti su USA). Jis siūlė, kad būtų kaip nors susitarta su šiauriečiais (esančiais sovietų "globoj"), o nebūtų sudaroma vyriausybė atskirai. Jo tas nusistatymas labai patiko sovietams.

Kanadoj rinkimus šį sekmadienį stipriai laimėjo liberalų partija.

Amerikos konsulas Mukdene

po ilgų pastangų gavo galimybę šiaip taip susikalbėti su komunistine valdžia ir... dabar galės tvarkingai užbaigti konsulatą darbą, nes konsulas bus uždarytas.

BIRŽELIO 29.

Buvęs Belgijos premjeras Spaak po rinkimų atsistatydino. Dabar vyriausybę bando sudaryti buvęs anksčiau premjeras van Zeeland.

Kinijos nacionalistų vyriausybė užblokavo komunistų užimtus uostus. USA tos blokados nepripažįsta teisėta.

Amerikos kariuomenė jau pasitraukė iš Korėjos. Pranešama, kad prie šiaurinės Korėjos sienos jau prasidėjo mūšiai su įsiveržėliais iš komunistų valdomos Korėjos dalies.

BIRŽELIO 30.

Čekoslovakijos policija per prievartą nusigabeno pas save Vatikano pasiuntinį ir jį ten bandė išklausinėti.

Arkivyskupas Beran nedalyvavo naujų kunigų šventinimo ceremonijose, todėl spėjama, kad jis yra areštuotas. Esanti įvesta vyskupų pamokslų cenzūra. Kai kuriose Čekoslovakijos vietose įvykė riaušių dėl policijos kišimosi į tikybinius reikalus.

ŠIOJE ŠALYJE

NAMAIS APRUPINIMO įstatymas jau priimtas ir atstovų rūmuose. Namų statymo programai skiriama 15 milijonų dolerių. Tai yra didžiausias užsimojimas šioje srityje visoje šios šalies istorijoje.

Už įstatymą paskutiniame balsavime pasisakė 193 demokratų ir 34 respublikonai, o prieš — 54 demokratų ir 131 respublikonas.

Ohio visi respublikonai balsavo prieš įstatymą, išskyrus atstovą Frances P. Bolton, kuri, priešingai partijos linijai, pasisakė už Trumano administracijos siūlomą projektą. Mat, moteris vis daugiau užjaučia benamius, negu tie, kurie šaltai skaičiuoja sumanymo gerąsias ir blogąsias puses, arba vadovaujasi griežtai tik namų savininkų interesais.

BUTŲ NUOMAS namų savininkai galės pakelti tik dėl keturių priežasčių: 1) jeigu namuose bus padaryta žymių pataisymų, 2) jeigu bus padidinti patarnavimai, duoti baldai ar kiti tokie įtaisymai, 3) jeigu nustatyta nuoma pasirodys esanti mažesnė, negu kituose tokiuose pačiuose namuose toje pačioje apylinkėje yra nustatyta, 4) jeigu nuomotojas priima nuo savęs nuomininkų, kurie nebuvo susitarime numatyti.

Dėl šių priežasčių nuoma pakelti reikės gauti leidimą.

UŽ GELTONO MARGARINO laisvą pardavinėjimą kovojanti Ohio balsuotojų draugija jau surinko 175,000 parašų po prašymu, kad įstatymas, kuriuo būtų leista pardavinėti geltoną (į sviestą panašų) margariną būtų patiekiamas visuotiniam balsavimui per ateinančius lapkričio mėnesio rinkimus.

Numatoma, kad tokių parašų bus surinkta iki 200,000, nors reikia tik 70,000. Manoma, kad visuotiniame balsavime tikrai didelė dauguma balsuotojų bus už panaikinimą uždraudimo pardavinėti geltoną margariną.

To visai nereikėtų spręsti visuotiniu balsavimu, jeigu Ohio Atstovų Rūmai nebūtų priešinę tam įstatymui. Senatas jau priėmė pagedaujamą įstatymą, bet Atstovų Rūmuose jis užkliuvo. Įstatymo šalininkai sako, kad Atstovų Rūmai dar ir dabar galėtų praleisti įstatymą, kuris vis vien būtų priimtas, ir tai sutaupytų apie 50,000 dolerių išlaidų, kurių pareikalaus to klausimo sprendimas visuotiniu balsavimu. Bet Atstovų Rūmų dauguma esanti užsispyrusi dėl to ir senato jau priimtą įstatymą laiko "po žalia geležine"...

Mums atrodo, jeigu sviestas tikrai geras, tai nei baltas, nei geltonas margarinas jo nepavaduos. Dabar sviestas dažnai nėra visai geras, o brangus... nėra visai geras, o brangus... Dėl to žmonės ir vartoja daugiau margarino, kurio gamintojai stengiasi jį pagaminti kuo geriausiai. Net ir balta spalva pirkėjų neatgrasina...

Šis klausimas aktualus ir kitose valstijose.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

WATERBURY, CONN.

IŠ ALT SAJUNGOS SKYRIAUS VEIKLOS

Naujojo skyriaus valdyba energingai imasi darbo. Nors vasaros metas nėra patogus organizaciniam darbui, tačiau planuoti ir rengti rudens darbui jau laikas. Savo birželio 25 d. posėdyje ALTS Waterbury skyriaus valdyba kaip tik ir planavo savo pirmuosius darbus.

Patalpų klausimas yra opus kiekvienai gyvai organizacijai. Tuo tarpu glaudasi prie Lie-tuvių Šalpos Klubo ir rinkta-si Kudirkos svetainėje. Klubui, berods, nespriešinant, rengia-masi tą svetainę perimti, išre-montuoti ir įsikurti joje nebe įnamio, o šeimnininko teisėmis.

Šį reikalą išsprendus, tuoj bus steigama biblioteka ir skaity-kla. Tai būtų pastovi vieta, kur galėtų susirinkti, pasikalbėti ir spaudos pasiskaityti tie gausūs čionykščio Brooklynio lietuviai, kurių netraukia salūnai, tuo tarpu vienintėlis visada atviros užeigos vietos.

Svarstyti ir jaunimo reikalai. Rengiamasi suorganizuoti krepšinio komandą, kur "bendrą kalbą" rastų vietinis jaunimas su naujai atvykusiais. Konkrečiai ieškoma patalpų, tinkančių krepšinio treniruotėms. Be to, rengiamasi suburti vaidintojus. Jūs organizuoti sutiko tremti-nys, baigęs Kauno Dramos stu-diją, tremtyje buvęs žinomo Seligenstadto stovyklės meno ansamblio administratorius, ak-torius Balyš Jackievičius.

Posėdyje svarstytas narių verbavimo klausimas, New Yorko parodos rengimo klausimas ir kita. Nustatyta pastovi data skyriaus susirinkimams: kiekvieno mėnesio antrą penktadienį Kudirkos svetainėje.

LANKYSIS PARYŽIUJE IR ROMOJE

ALTS skyriaus pirmininkė Jadvyga Stulginskaitė, pasinau-dodama savo mokytojos atosto-gomis, liepos mėn. pradžioje iš-vyksta Europon. Pagrindiniai jos kelionės tikslai: Europos kultūros sostinė Paryžius ir ti-kinčiųjų centras — Roma, ta-čiau ji žada aplankyti ir kitas šalis. Jei pavyks sutvarkyti for-malumus, žada pasiekti ir Vo-kietijos tremtinius, kurių var-gais ji tiek daug sielojosi ir te-besisieloja.

Jai išvykus, skyriaus pirmi-ninko pareigas eis I vicepirmi-ninkas Dr. M. J. Colney.

DEMESIO.

CLEVELANDISKIAI!

"American Friends of Lithu-anian" Waterbury sk. garbės narys Rev. Dr. John C. Walker, išgyvenęs čia 21 metus ir išku-nigavęs 14 metų, nuo rugsėjo 1 su paaugstinimu keliamas pir-mosios kongregacijos (liutero-nų) bažnyčios klebonu į Toledo, Ohio, netoli Clevelando.

Jam pagerbti buvo surengtas priėmimas, į kurį atsilankė apie 1,000 asmenų. Atsisveikindamas su parapijiečiais, jis ypatingai šiltais žodžiais atsiliepė apie lietuvius parapijiečius. Šitokio pagyrimo nesulaukė nei vienos kitos tautybės žmonės. Jis pa-brėžė, kad ir naujon paskyrimo vieton nuvykęs pirmiausia ieš-kosigs kontakto su tenykščiais lietuviais.

Išvykstančiam lietuvių var-du padovanotos 2 meniškos, tremtyje išleistos, anglų kalba knygos.

Iš žymesniųjų vietos lietuvių paminėtina jo parapijai priklausiusi Devenių šeima. VI. Vr.

AUKOS ALT SAJUNGOS SEIME

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo ir tolimesnio veikimo reikalams aukojo šie asmenys:

J. J. Bachunas\$500.-

Po \$100.- aukojo:

A. A. Olis ir Antanas Rudis iš Chicagos, J. L. Kasmauskas iš Bostono ir LVS skyrius iš Waterbury.

Po \$50.- aukojo:

J. P. Ginkus ir Moterų Vienybė iš Brooklyn, J. Karpavičius iš Providence, dr. S. Biežis iš Chicagos ir A. S. Trečiokas iš Newarko.

\$40.- aukojo — S. Cverka.

Po \$25.- aukojo:

S. Mockus, dr. M. J. Colney, Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, LVS Los Angeles skyrius, A. Vikrius.

Po \$20.- aukojo:

K. S. Karpius, A. A. Olienė, V. Rastenis, Pr. Lapienė, MAR-GUTIS (Vanagaitienė), V. Ab-raitis, J. C. Baltus.

\$15.- aukojo LVS Baltimorės skyrius.

Po \$10.- aukojo:

Mrs. M. Jacubinas, J. & M. Ver-belis, S. Gegužis, Julia Styles, Mrs. Namaksienė, J. J. Bachu-nienė, P. Mačiulaitis, X. Strum-skis, M. Sims, Liet. Vaizbos Bu-tas Waterbury, J. Laučiškis, K. Strikulis, American Friends of Lithuania, J. Karpius, M. Anuš-ka, Kun. J. Liūtas, Chase-Ceka-nauskas, SLA 242 kp., B. Raila, A. Bonizauskas, S. Gudas - Kau-nas Bus Co., C. Schukis, Ado-maitis, J. ir V. Tysliavai, B. Gramba.

Po \$6.- aukojo
J. Kripas, St. Douvan.

Po \$5.- aukojo:

D. Klinga, J. Tūbelienė ir M. Tūbelytė, B. Sitkos, A. Šlapikas, J. Urbaitis, Mrs. Mikolainienė, J. M. Šaltenis, T. Jonaitis, A. Šimkunas, G. J. Tarulis, J. Vil-

činskas, M. Gužauskas, M. Bra-zis, A. Lukšis, J. Žemaitaitis, K. Zibikas, J. A. Urbonas, J. Baltramaitis, Mrs. Wilkitis, Mrs. Laukienė, Mrs. M. Colney, B. T. Dirmeikis, Pr. Saladžius, J. Dali-nienė, J. Genaitis, L. Kubilius, T. Cirkelis, W. Zallis, V. Schar-kus, P. Jaras, J. Lietuvnikas, Nežinomas, V. J. Velžis, K. De-mikis, A. Kušlis, M. Kubilius, K. Musteikis, V. Zinkevičius, J. Tareila, Anuškevičius, Wm. Wolf, Veronika Černius, J. Čer-nius, Care & Relif Club — Wa-terbury, Conn., V. Kiela, Eli-zabeth Lavenkus, M. Strumskie-nė, F. Venys, P. Linkus, K. Kriaučiūnas, Juškauskaitė, Ale-kas Banyš, A. T. Sweetra, P. Bagdonas, D. Kalėda.

Po \$3.- aukojo:
V. Juodeika, J. Shemkunas, C. Bure.

Po \$2.- aukojo:
J. Penkus, K. Pačėsa, J. Bla-žys, T. Cirkelis, Ambrozavičius, A. ir K. Krulikai, A. Vaišyns, B. Dūda.

Po \$1.- aukojo:
M. Vilkišius, M. Kučinskas, J. Klimavičius, V. Jasaitis, G. Puidokas, J. Valakas, J. Valie-kas, A. Vasiliauskienė, Noakas.

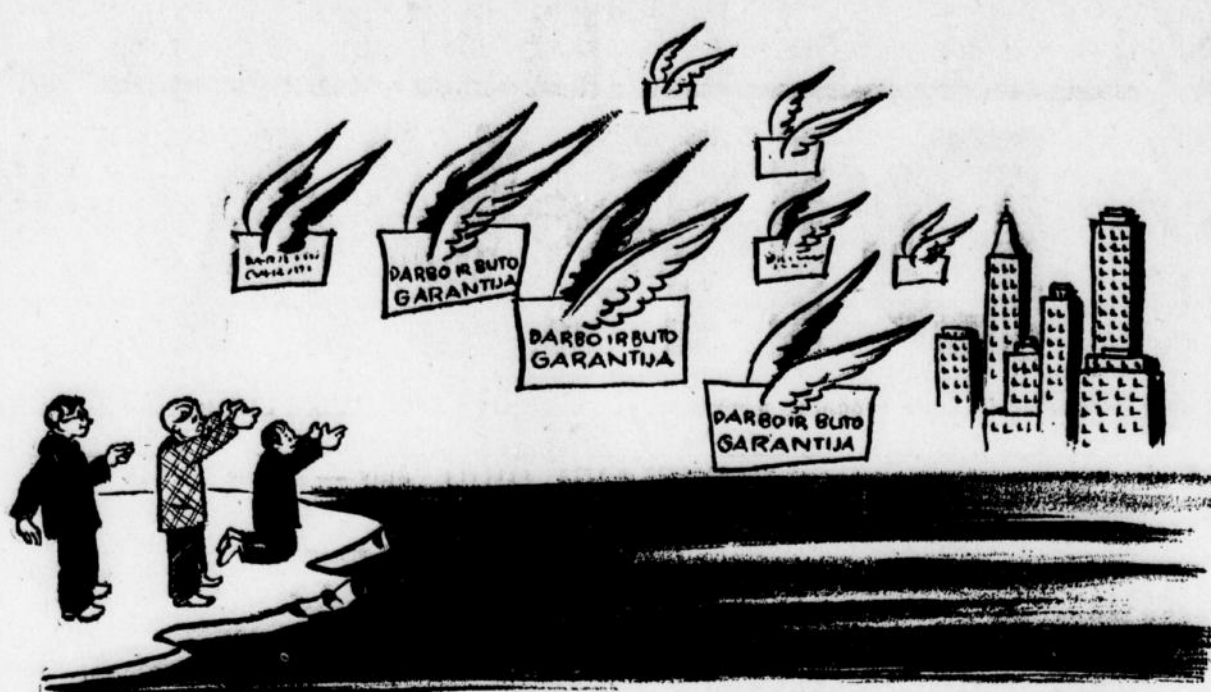
Iš Amsterdamo LVS skyriaus prisiūsta \$6.- narių mokesčių ir aukos: P. Lalo \$5.- ir S. Rin-kūno \$3.-

Iš nežinomų aukotojų — \$10.-

SAVO ADRESĄ,

rašydami DIRVAI, parašykite labai aiškiai pačiame laiške. Dėl neaiškumo ar klaidos Jūsų parašytame adrese Jums siunčiami laikraščiai ar kny-gos grįžta atgal ir neturime kaip Jums apie tai pranešti.

• LIKIMO KELIU — Alės Rūtos-Nakaitės 13 apsa-kymėlių, 140 pusl. Kaina 80c

Broliai, kas miegat greičiausiai pabuskit
Darbo ir buto garantijas siųskit,

Iš Vokietijos tremtinį vaduokit
Stalino gerklei jo neatiduokit

Detroit, Mich., Naujienos

BALF'as RUOSIASI VIESAI RINKLIAVAI

Birželio 23 d. BALFo skyrius turėjo specialų susirinkimą, ku-riame buvo svarstyti viešos rinkliavos reikalai.

Rinkliavai laikas prašyme pa-geidautas rugsėjo pabaigoje ar spalio pradžioje. Prašoma dviejų dienų.

Rinkliavai tvarkyti išrinkta komisija, kuri ir leidimą iš mies-to savivaldybės stengsis išgau-ti.

Susirinkime buvusieji (di-džiojoje būvę tremtiniai) jau užsirašė rinkėjais.

Prie progos buvo pakviesti kalbėti trys nesenai iš Europos atvykę tremtiniai: Vytenis, Pe-treikis ir Magdalena Avietėnai-tė, kuri yra buvusi Raudonojo Kryžiaus generalinė sekretorė Vokietijoje prancūzų zonoje.

M. Avietėnaitė, kaip gerai žinanti tremtinių reikalus, pra-šė, kad mūsų ir kiti skyriai adoptuotų kurią vieną stovyklą ir ją globotų. Tokiu būdu susi-darytų artimesni santykiai tarp šelpiamųjų ir šelpėjų.

Šis prašymas, nors užgirtas, paliktas svarstyti kitam kar-tui, kadangi šis susirinkimas

buvo specialiai suauktas rin-kliavos reikalais.

Petreikis padarė platų pra-nešimą apie BALFo darbus Eu-ropoje ir nurodė, kad šalpa bus dar vis labai reikalinga, kadangi stovyklose yra daug ligonių, se-nelių, našlaičių ir, pagaliau, stu-dentų.

Šiuo laiku BALFo didžiausias uždavinys surasti kuo daugiau-siai rinkėjų, nes nuo rinkėjų skaičiaus pareis ir surinktų pi-nigų suma.

TRYS GYDYTOJAI IŠVYKO CHICAGON

Trys buvę tremtiniai gydy-tojai — Kozica, Vytenis ir Svi-derskas — išvyko Chicagon, kur tikisi gauti liginėse interno darbus. Michigan valstybėje at-tykę iš kitų šalių gydytojai turi eiti metus College'a, o Illinois valstybėje to nereikalaujama.

M. Sims

NEPAMIRSO NAŠLAICIŲ

Detroitui buv. tremtinė Janina Sčepauskaitė iškėlė už Anta-no Daunoros. Vestuvių išklmės atšvestos Rubinavičių namuose. Pasilinksmina, padainuota lie-tuviškų dainų; jaunavedžiams palinkėta visokeriopos laimės.

Buvusi svečių tarpe detroi-tiečiams žinoma dosnėmis au-komis Malvina Smailienė vie-ton gėlių jaunavedžiams paau-kojo 10 dolerių Našlaičių Fon-dui per BALFą.

Gražus pavyzdys skirti dova-nų pinigų ten, kur jie labai rei-kalingi.

M. G.

BALTIMORE MD.

MALONI GEGUŽINĖ

Birželio 26 d. Geležinės Par-ke įvyko šauni Dainos Draugi-jos gegužinė. Diena pasitaikė graži, tai ir gegužinė pavyko labai gerai. Publikos buvo per 200 ir visi gražiai ir linksmai laiką praleido tyrame ore ant jūros kranto. Pirmą valandą dieną svečiai buvo paprašyti pie-tų, po kurių svečiai ėmėsi sporto. Vieni nuėjo į jūrą maudytis, kiti ėmėsi įvairių žaidimų, o kiek senesni... prie "velnio abrozėlių".

Gegužinė dalyvavo nemažai buvusio tremtinių jaunimo, ku-ris įnešė daug gyvumo, įvairiais žaidimais, šokiais ir dainomis pajavairino gegužinės eigą ir pa-linksmino susirinkusius svečius.

Apie 6 val. svečiai dar buvo pavaišinti ir, kiek pasilinksminę, išsiskirstė.

Kadangi dainiečiai šią gegužinė rengė ne pelno tikslu, tai ne-labai drąsų reikalauti, kad jie ir daugiau surengtų tokių šau-nių gegužinių tyrame ore, o no-rėtųsi...

Svečias

• LIETUVA TIRONŲ PANCIOUSE — teisy-bės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina \$2.00

HARTFORD, CONN.

LIŪDNOS SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

Sekmadienį, birželio 18 d., pa-rapijos mokyklos salėje buvo paminėta birželio 15-ta diena — gedulo diena.

Šios gedulingos dienos sukak-ties minėjimą surengė vietos BALFo ir ALT skyriai, vado-vaujant J. Medoniui.

Žmonių buvo arti 300, nepai-sant to, kad oras buvo labai šil-tas.

Programą pradėjo BALFo sk. pirmininkas Jonas Medonis ir perstatė kalbėti Vasiliauską, ku-ris trumpais bruožais apsakė pirmąją maskolių okupaciją Lie-tuvoje.

Po Vasiliausko kalbos buvo vaidinimas "Partizanai".

Veikalėlių-vaizdelių parašė ir su-režisavo Neris Šimkus. Vaidino naujieji ateiviai: Dikinis, Bo-čiūnas, Dapkus, jo sūnus Dap-kus ir dukrelė Dapkiūtė, Dil-jonas ir Mineikienė. Vaidinimas neblogai pavyko, paliko gerą įspūdį publikai. Vaidinime buvo gražiai pavaizduotas Lietuvos partizanų gyvenimas, veikla ir kova su maskoliais.

GRAŽI DAINŲ IR SOKIŲ PROGRAMA

Brooklyn 5 lietuviutės — Adelė Kižienė, Dorothy Uvick, Stella Lesevičienė, Edna Miller ir jų vedėja Violeta Prancie-nė žavėjo mūsų publiką savo gražiomis dainomis ir talentais. Šios lietuviutės, sudariusios har-monijos ansamblių, pirmą kartą mūsų scenoje Hartforde pasiro-dė ir paliko labai malonius iš-pūdžius.

Gražiai pasirodė ir New Bri-taino grupė jaunų lietuvių, tautinių šokių artistinės, Mari-jošienės mokinės. Jos pašoko keletą gražių tautinių šokių ir sužavėjo mūsų publiką. Tai bus bene pirmoji mūsų valstijos lietuviškų tautinių šokių grupė. Nors mūsų publika tautinių šo-kių meno svarbą ne tiek supran-ta, kaip dainos meną, bet aš įgi-jau įspūdį, kad visi labai susi-žavėjo.

KITOS ŽINIOS

Šis vasaros sezonas mūsų ko-lonijos lietuviams bus malones-nis, negu praėjusieji sezonai, nes Hartfordo Liet. Draugijų Parkas Glastoburyje gražiai įrengtas, gražioji vieta, tarp ža-luojančių medžių ir upės, gra-žių gamtos vaizdų — tapo tarsi mūsų žmonių sekmdienį šven-tovė, kuri visus prie savęs trau-kia. Čia įvyksta lietuviškos ge-gužinės, kuriose dalyvauja Hart-fordo ir apylinkės lietuviai. Čia jie suvažiuoja tyru oru pakvė-puti, po medžiais pavėsyje pa-sėdėti, pasikalbėti apie bėdas ir laimes, o jaunieji pašokti pa-viljonų salėje.

Šiame gražiame parke sekma-dienį, liepos 3 d. bus Tėvynės Mylėtojų Draugijos 66-to skyr. gegužinė. Laukiami svečiai vie-tiniai ir apylinkės kolonijų lie-tuviai, mūsų kultūrininkai ir naujieji ateiviai. TMD jau iš-siuntė virš 500 pakvietimų at-virlaiškiams, kitiems praneš per radiją apie šią gegužinę.

* *

Vietos veikėjai kalbasi apie įkūrimą ALT Sąjungos sky-riaus. Netenka a'c'oti, kad ligi rudens sezono jie susitars.

* *

TMD skyrius sparčiai auga nariais. Šiais metais prisirašė 16

naujų narių. Tikimasi, kad Tė-vynės Mylėtojų Draugijos vie-tinis skyrius ligi metų galo su-silaiks dar daug naujų narių.

Mūsų klubiečiai rimtai ren-giasi prie klubo remonto — sa-ko Juozas Pilkauskas ir direk-torių pirm. Juozas Giraitis. Šie du klubo vadai yra klubo kūrė-jai, dabar jie daug rūpinasi klubo reikalais. Klubas pirm. sen. Frank Mančiūnas labai nuvar-gęs valstijos senatė 5 įvairių komisijų pirmininko pareigose, dabar, sesijai pasibaigus, su sa-vo šeima rengiasi atostogų.

* *

TMD pirm. W. M. Chase iš-vyksta atostogų į R.I. ir Mass. valstijų kolonijas ir pajūrį.

CHICAGO, ILL.

HERALD-AMERICAN APIE LIETUVOS PADĖTĮ

Birželio 27 d. The Herald American dienraštis stambio-mis raidėmis įdėjo specialų pra-nešimą iš Bostono, kuriame at-pasakojama generolo K. Musteikio paskaita apie padėtį Lietu-voje.

Pranešime tarp ko kita pa-brėžiami toki sakiniai iš gen. Musteikio paskaitos:

"Rusai turi galią pašalinti jės prievarta iš jūsų namų kiek-vieną metu, kada tik jie to nori. Jūs nieko negalite pasiimti iš to, kas buvo jūsų nuosavybė".

"Jie perima šeimnininkavimą jūsų namuose ir jūsų nuosavy-bėje, o jūs atsiduriate gatvėje, visai paruoštas išsiuntimui į Sibirą".

"Jie atima net jūsų vardą. Jūs nebegalite vartoti savo var-do. Jūs patampate tik numeriu".

"Tada jūs dirbate Sibire iki numirsite".

Nors panašius paskaitų-prakal-bų daug jau yra girdėta iš at-vykusiųjų tarpo, ir visi kalbė-tojai yra savo akimis matę tai, kas dėjos Lietuvoje rusams į okupavus, tačiau didžioji spau-da ypatingai domisi pranešimais tų asmenų, kurie Lietuvos ne-priklausomybės laikais buvo žy-mesnėse valstybinėse pareigose. Ir šis pranešimas į didžiąją spaudą pateko greičiausiai tik dėl to, kad čia kalbėjo buvęs Lietuvos krašto apsaugos mi-nisteris. Į tai reikia atkreipti dėmesį ir tuo naudotis.

A. Žalpis

PHILADELPHIA

LEMTINGOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Philadelphiečiai vis daugiau rodo susidomėjimo savo senąja tėvyne. Lietuvos kancija ryškiai jaučiama ir philadelphiečių šir-dyje.

Didžių kančių pradžią Lietu-voje philadelphiečiai minės penk-tadienį, liepos 1 d. 8 val. vak., Lietuvių Muzikalinėje salėje, 2715 E. Alleghy Ave.

Pats minėjimas žada būti vis-pusiškai įdomus, tuo labiau, kad kalbas pasakys tokie puikūs kal-bėtojai, kaip inž. Alfonsas Jurs-kis, Vytauto Didžiojo Universi-teto Kaune docentas ir visuo-menininkas advokatas Stanley Mankas.

Minėjimą pajavairs Lietuvos Operos dainininkė Juzė Augai-tytė ir koncertmeisteris M. Sau-lius.

Algirdas Januška

Geriausias

Žurnalas

LIETUVIŲ

NAUJENOS

Paveiksluotas

32-jų puslapių

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.

Išleistas Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJENOS

332 N. 6th Street

Philadelphia 6, Pa.

IDEALIZMO IR VIENYBĖS KELIU

Kokios nuotaikos apie įvykusį seimą. — Vieno iš tautinio lietuvių sąjūdžio Amerikajie pionieri - kūrėjų — J. J. Bachuno atsiliepimas.

Rašo Vainis Dainoras

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga jau įvykęs faktas. Sąjungos įvykęs seimas New York'e gegužės 21-22 d.d. nuskambėjo per Amerikos bei pasaulio lietuvių bendruomenės narius ir paliko didelio įspūdžio. Tai buvo lietuvių didingas sambūrys, kurio dalyviai buvo įžymiausi Amerikos lietuvių veikėjai ir įžymios asmenybės iš nepriklausomos Lietuvos laiko, karų generolai, ministrai, visuomenininkai.

Jau prabėgo kelios savaitės, o jo atgarsiai dar tebeai.

Gerojai po seimo sugrįžo į savo žalmų skendėjančią Tabor Farm vieną iš žymiausių Amerikos lietuvių tautinės srovės organizatorių — Juozas J. Bačiūnas. Nors dabar jo darbe prasidėjo "įkarštis", tačiau jis rado laiko atitrūkti nuo darbų ir gerą valandėlę paskirti įspūdių papasakojimui apie įvykusį Seimą.

Į klausimus apie įspūdžius iš Seimo jis pareiškė:

— Suvažiavimas įvyko laukiamam, suvažiavimas įvyko laukiamam, suvažiavimas įvyko laukiamam. Mums, seniesiems Amerikos lietuviams, džiugu, kad Tautinės Srovės Seime labai aktyviai dalyvavo naujieji ateiviai ir žymūs nepriklausomybės laikų žmonės. Nors jie, kaip naujakuriai, po tiek metų, gerojai suvarge, bet seimas įdėjo pažymėtinai gražų indėlį.

Jie tą indėlį įdėjo, mano nuomone, ne tiek iš materialinės pusės, kiek savo idealizmu, giliu ir prasmingu mūsų čia, Amerikoje, lietuviško tautinio sąjūdžio supratimu.

— Patenkintas esu ir tuo, kad galutinai mes nuslopinome tuos negerus papročius, kur kilniosios žmonijos sąjūdžių idėjos tuoj bandoma remti materialine puse. Teko man su savo nuomone išeiti ir išdėstyti tai, ką aš amžinai savo širdyje nešioju: kad žmonių idėjų už pinigų negalime nupirkti. Mes negalime

reikalauti, kad kas nori dalyvauti tautiniame sąjūdyje, temoka pinigų. Aukok, kiek gali! Jei negali, taipgi mielai pas mus prašomas, jei tik širdyje žmogus nešioja tautinio supratimo idėją. Ir šios pareikštos mintys buvo entuziastiškai priimtos.

— Labai man džiugu, kad su mumis jungiasi ir mums į talką eina senesnio ir jaunesnio amžiaus naujieji imigrantai. Taigi atrodo, kad mūsų tautinio organizavimo praskirti keliai Amerikoje jau eina į plačius sąjūdžio viešelius. Mūsų triūsas ne be reikalo.

Taip suglaudus atrodo nuotaikos vieno iš pirmųjų tautinio sąjūdžio pionierių, kuris, kiek teko pastebėti spaudoje, jau spėjo vieninteliu ir pirmasai padėti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos naujai sukurto namo "fundamentą" didžiausią plytą — \$500!

Susidariau įspūdį, kad šiam tauriam lietuviui po amžinai įtempto darbo geriausio poilsio valandėlę yra, kai jisai skiria jį pasiūlyti idėjų tautinių idėjų kelią, kurį praskynė dr. Basanavičius, dr. Kudirkas, dr. Šliupas, A. Smetona ir kiti ir kurio tolimesniame tęsime ir jis pats kukliai, bet veikliai, dalyvauja.

ALT SAJUNGOS APYGORDOS

ALT Sajungos Valdybos posėdyje nutarta steigti keturias Sąjungos veikimo apygardas: 1. N. Y., N. J., Pa. ir Md., 3. Ohio, Mich. ir Ill., 4. California.

Pirmųjų dviejų apygardų pirmininkais pakeisti dr. M. J. Colney ir A. S. Trečiokas. Numatyti ir kitų dviejų apygardų pirmininkai, tačiau jie čia neminimi, kol su jais nesusišikština.

Pirmasis apygardų vadovų uždavins bus rūpintis skyrių susitvarkymu ir steigimu.

MIRĖ MYKOLAS SAMAS

Birželio 22 d. 1949 m. Clevelande ligoninėje plaučių uždegimu mirė Mykolas Samas. Palaidotas Kalvarijos kapinėse birželio 25 d., su bažnytinėmis apeigomis iš šv. Jurgio parapijos. Klebonas kun. Vilkutaitis atlaikė pamaldas, asistuojant kun. Ivanauskui ir kun. Širvaičiui, dalyvaujant dideliu būriu seselių, giminių ir daugybės kitų. Kun. Ivanauskas jausmingai pagiedojo atsisveikinimo giesmę. Į kapus lydėjo apie 25 mašinos pilnos palydovų.

Mykolas Samas buvo kilęs iš smulkaus ūkininko didelės ir pažangios šeimos, Veprių km., Pyniavos valsč., Panevėžio ap. Samų šeimos tėvas Jurgis Samas dar uždraustais laikais laikė ir vadovavo savo namuose lietuvišką slaptą pradinę mokyklą per skeliamą metų.

Kelias kartus mokytoju Jurgiu Samui prisedavo mokinius paleisti be laiko tai dienai, o pačiam bėgti į artimą mišką, arba slėptis pas kaimynus, kol nugriestas pavojus praėis. Grįždavo namo prie savo užsiėmimo tik gavęs pranešimą, kad pavojus praėjo.

Jurgiu Samui mirus, motina Uršulė Samienė stojo jo vieton aplinkinių gyventojų vaikams mokyti lietuviškai skaityti, nes pati rašyti nemokėjo. Ta garsoji mokykla prie ratelio veikė dar kelis metus, kol rusų valdžia leido lietuvių spaudą.

Tuomet literatas kun. Ant. Remeikis, klebonaudamas artimojo Karsokiškio parapijoje, parūpino tai apylinkėi mokytoją

Vincę Petrą, ir iš Urš. Samienės ratelio mokyklos išsiplėtė vieša kilnojama mokykla toje apylinkėje, kur ir šių dienų garsoji artistė Vincė Januškaitė pradėjo savo mokslą.

Vyriausias Samų šeimos sūnus Mykolas 1906 metais ryžosi į tolimą ir nežinomą Amerikos šalį laimės ieškoti. M. Samui teko daug ilgesio ir vargo pakelti, bet tai jo nepalaužė. Nugalėjęs visus sunkumus, po poros metų vieną po kitos atskvietė tris seseris ir vieną broli, palikdamas Lietuvoje našlės motinos globai brolių Povilą ir seserį Salimę.

Sutvarkęs savųjų reikalus, vedė Pauliną Šinkitę, užaugino du sūnus — Vytautą ir Juozą ir dukterį Bronislavą, kuri pasirinko vienuolės gyvenimą ir vardą Martyną. Ji yra mokytoja parapijos mokykloje Los Angeles, Calif.

Velionies duktė sesuo Martyna, gerbdama savo tėvų tautos papročius, išmokina net filipiniečių vaikučius lietuviškai žaidentų bei tautiškų šokių.

Velionis M. Samas buvo gailingas, rėmė visus tautos reikalus pagal savo išgales ir prašė žmoną su ašaromis akys suteikti tremtiniams patalpą savo namuose, kur ir vietos buvo pakankamai.

Velionies šeimai, seserims ir broliams gili užuojauta liūdesio valandoje. O velionui M. Samui išlėtis ramiai antros tėvynės šaltoje žemelėje.

Bijūnas

TEN SUDEGINO 2480 lietuvių

Rašo Balys Gaidžiūnas

4.

Visi prispaustieji laukė laisvės, bet labiausia jos laukė politiniai kaliniai, uždarytieji koncentracijos stovyklose.

Tas laukimas buvo suprantamas, nes visą laiką kalinimo sąlygos buvo nepavydėtinos, o paskutiniaisiais mėnesiais kalinimas buvo dar pasunkintas: maistas visiškai sumažintas, o saulė nežmoniška.

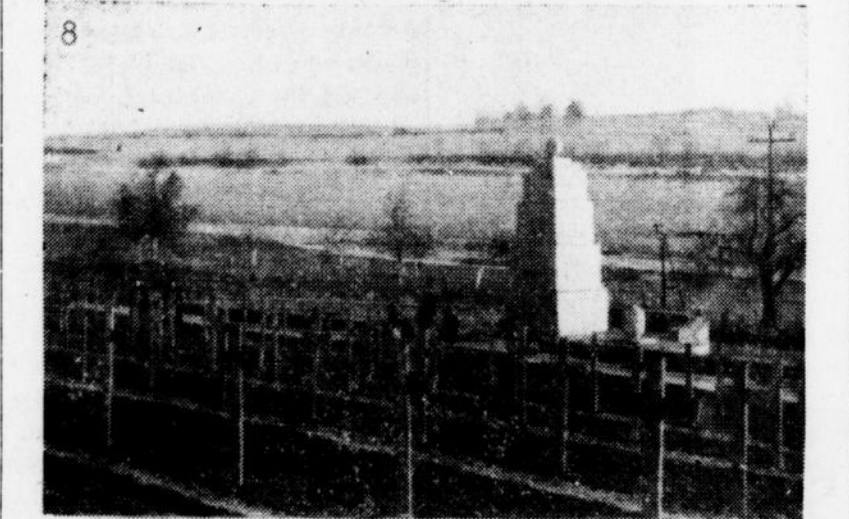
Gestapininkai, matydami, kad jų viešpatavimo dienos jau suskaitytos, be pasigailėjimo kalinius naikino. Naikino, norėdami paslėpti savo prasikaltimų pėdsakus, bet nežinojo, kad taip elgdami dar daugiau jų pėdsakų palieka...

Kai pirmieji Amerikos armijos kariai 1945 m. balandžio m. viduryje pasiekė Flossenbuergą, net mirties priepuolyje gu-

lonos keturi lietuviai yra palaidoti Pleysten miestelyje. Ten žuvusiems dabar taip pat pastatytas paminklas.

Tuoju po išlaisvinimo buvo su-

lintieji kaliniai kėlėsi ir ėjo sveikinti išlaisvintuosius.

Daug tas kalbėjo, kad ateinant mirtis buvo nugalėta, kad vėl galėsime tapti žmonėmis.

Nuo amerikiečių atėjimo prasidėjo naujas gyvenimas. Išlikę gyvi pradėjo taisyti, tačiau apie 200 kalinių, dėl per didelio nusilpimo, dar turėjo atsigulti į kapus. Tik dabar ne į krematoriumą, bet į Flossenbuergo miestelio viduryje esančią aikštę — naujuosius kalinių kapus.

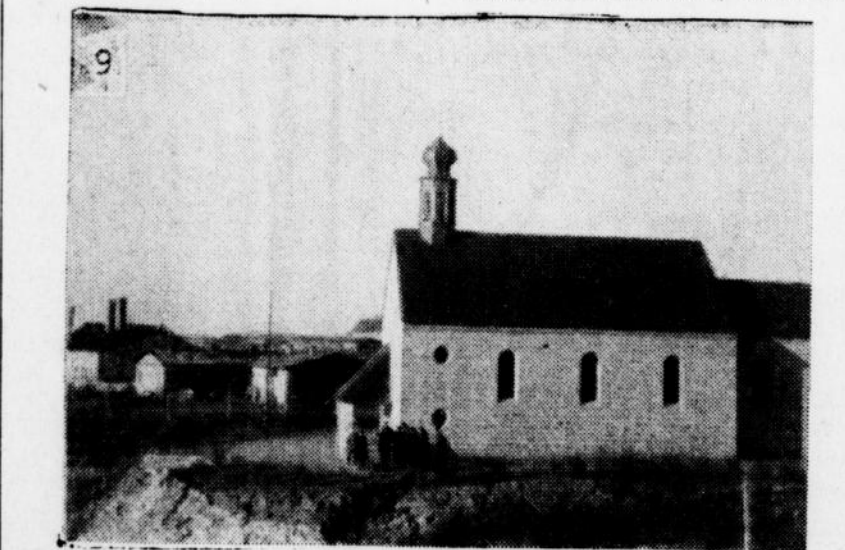
Daug kalinių labai laukto amerikiečių atėjimo nesulaukė. Tik kelias dienas prieš amerikiečių atėjimą gestapininkai sudarė šešias kolonas po 3.000 kalinių ir išvarė Čekoslovakijos link. Pakelyje juos šaudė, kiek įmanė.

Daliai pasisekė išbėgti, o dalį pasiviję amerikiečių tankai išlaisvino. Iš tos mirties ko-

darytas, daugiausia iš pačių kalinių, komitetas žuvusiųjų atminimui pagerbti. Buvo nutarta pastatyti iš pačių kalinių anksčiau sutasytų akmenų visą

Už koplyčios esantį sargybinių bokštą paverstį varpinę.

Buve kulkosvaidžiai, anksčiau

eilę paminklų. Vieni iš jų pastatytą bendrą, o kiti pastatytą tautiečių iniciatyva.

nešę mirtį, pakeisti meilę skelminkų yra bendri, o kiti pastatytą tautiečių iniciatyva.

Jiems karas dar nepasibaigė...

1947 metais Maskvoje keturi ministrai, kaip ir dabar Paryžiuje, irgi šį tą susitarė. Tarp ko kita, susitarė, kad ligi 1948 metų pabaigos visi sugrąžins namo karo belaisvius.

Žinoma, sovietai to nepadarė. Taip yra su visais jų susitarimais ir pasižadėjimais. Niekas tikrai nežino, kiek vokiečių belaisvių dar tebelaikoma sovietų žinioje, ir niekas tikrai nežino, ar jie bus kada paleisti.

Sąjungininkas skaičiuoja, kad vokiečių belaisvių sovietai tebelaiko apie 2 milijonus, o vokiečiai tvirtina, kad net 5 milijonus. Japonų negrąžinta apie 400.000.

Visais laikais buvo tokia tvarka, kad belaisviai po karo tuoju paleidžiami namo. Dabar tas laikas buvo nutestas beveik trejiems metams, bet sovietams

ir to dar maža.

Sovietai pripažįsta, kad jie dar ne visus belaisvius grąžino, bet kalti dėl to esą... vakarų sąjungininkai. Kodėl? O todėl, kad jie "nebendrardarbiavo" belaisvių repatriacijos komisijose, nedavė reikiamo transporto...

Repatriacijos komisijose ne taip paprasta su sovietais bendradarbiauti, kada iš tolo neprišildžia. O transporto — atvežkit belaisvius tik per savo užimtas vietas, o ten jau nereiks rūpintis: atsiras ir transportas, o jei jo nebūtu, tai žmonės pėsti pareitų, tik leiskit!

Tikroji priežastis yra kita. Sovietai bando iš belaisvių padaryti savo agentus. Tą rodo paskutinių laikų grąžinta japonų belaisvių dalis. Visi, kurie buvo grąžinti, gerai aprenkti,

gerai maitinti, linksmai nusiteišimę sunkiųjų darbų stovyklomunų partiją!

Ir vokiečių dalis tokių grąžinta. Bet, matomai, net ir belaisvių tarpe bolševikai neranda daug tokių, kurie už "lešius sriubos lėkštę" sutiktų pasidaryti komunistais...

Tin dingsta nežinioje, niekas negali jų surasti, niekas negali jų išgelbėti. Niekas negali patikrinti, kiek belaisvių yra ke ir visi tuoj žada stoti į kose, kiek jų dar tebevargsta tenai. Rusai jau dabar sako, kad jie turi tik... 95.000 japonų ir tik 100.000 vokiečių. Kur gi kiti?

I tą klausimą galėtų gal atsakyti tik didžiausia pasaulyje vergų naudojimo įstaiga, kuri vadinasi MGB (buv. NKVD)

Visa Lietuva tai girbėjo!

A. Bimba teisina bolševikų valdžią prieš tuos, kurie sako, kad bolševikai apgaudinėja tautas: Lietuvą užimdami sakė, kad neįves kolchozinės ūkio sistemos, o dabar... Jis sako, niekad negirdėjęs, kad "Tarybinės Lietuvos Vyriausybė" kada nors būtų žadėjusi neįvesti kolchozų, tik nemanęs, kad tai būtų taip greit padaryta.

Bimba to negirdėjo būdamas

Amerikoje, bet užtat čia pat yra tūkstančiai liudininkų, kurie tą girdėjo, kaip ir visa Lietuva girdėjo. Dar daugiau: 1940 metų birželio gale ta pati, atsiprašant, vyriausybė užtikrino, kad Lietuva į sovietus nebus įjungta, o liepos mėnesį...

Pas bolševikus "tiesa" yra visai tokia pati, kaip ir "laisvė". Taip pat ir tokiais vardaais pavadinoti jų laikraščiai...

TREMTINIAMS REIKIA

RŪBŲ IR APAVO

Išsiuntus tremtiniams paskutinę siuntą į Europą BALFo sandėliai ištuštėjo. O tuo tarpu gaunama nuolatinių prašymų iš tremtinių, kurie negalėdami išemigruoti lieka dar vargti išmėtytose po Europą stovyklose, pasiūti jiems ne tik maisto, bet ir rūbų.

Todėl, brangios tautietės ir tautiečiai, peržiūrėkite savo skryniąs ir spintas. Be jokios abejonės pas kiekvieną atsirastų atliekamų rūbų ir apsiavimo, kuriuos galima būtų perleisti tremtiniams. Tremtinių stovyklose yra daug vaikų, našlaičių ir senelių, kuriuos kaip tik reikia apvilkti ir apauti. Neatidėliokite šio svarbaus reikalo rytdienai. Kol surinksime, kol supakuosime, kol išsiųsime ir

kol tremtiniai susilauks — praies netaisoma laiko. Tad šiomis karštomis dienomis pagalvokime apie tai, kad tremtiniams ateis sunkūs ir šalti rudens ir žiemos laikai. Jei kas turite atliekamų rūbų ir apavo rudens ir žiemos sezonui, tai jau laikas siųsti į BALFą.

BALFo skyriai ir kitos organizacijos bei pavieniai asmenys kviečiami talkininkauti ir visaip paremti daiktinę rinkliavą tremtiniams gelbėti, kuri tiek pat svarbi, kaip ir piniginių aukos.

Tenebūna nė vieno, kurs būtų neatlikęs šios gailėtingumo ir artimo meilės pareigos savo broliams tremtiniams!

BALFo Centras

LIETUVIAI TREMTINIAI IŠGABENAMI IŠ LOUISIANOS

BALFo pirmininkas kun. dr. Juozas B. Končius, pertraukdamas savo atostogas sveikatai pataisyti, aplankė tremtinių šeimą, įsikūrusią Louisianos valstijoje, kurios buvo ypatingai sunkiose gyvenimo sąlygose. Trys šeimos buvo jo pastangomis neatidėliojant išgabentos į šiaurines valstijas.

Tolimesnės DP įkurdinimo galimybės patikrinti ir iširti gyvenimo sąlygoms buvo pasiūstas iš NCWC pareigūnas mūsų tautietis K. Baltramaitis, kuris ištyrė reikalus vietoje, aplankydamas įvairias plantacijas, kuriose gyveno tremtiniai. Kai kurie tremtiniai yra įsikūrę pakenciamai ir jie nenorėjo keisti darbovietės. Kiti tremtiniai prašė pakeisti jiems darbovietes, nes jų gyvenimo sąlygos buvo neįprastos ir nepakenčiamos. Tokios šeimos buvo išvežtos į kitas valstijas.

Išgabentos buvo šios šeimos ir pavieniai asmenys: Babušis Petras su šeima iš 4 asmenų,

Lukavičius Antanas su šeima iš 6 asmenų, Naruševičius Fridrikas su šeima iš 4 asmenų, Prekšaitis Pranas su šeima iš 5 asmenų, Šaulys Vytautas su šeima iš 3 asmenų, Bilūnas Vladas ir Degesys Antanas su šeima.

Dabar atvykstančius lietuvių tremtinių, kurių kvietėjai gyvena Louisianoje, stengiamasi jau uoste nukreipti į patogesnes klimato ir gyvenimo sąlygas.

Dar kartą kreipiamės į visus lietuvius prašydami pranešti, kur ir pas ką galima būtų pakviesti tremtinių, kad tokiu būdu išvengus jų pasiuntimo į Louisianą.

Žinias siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

BALFo Imigracijos ir Įkurdinimo Komitetas

PAKARTOTINA ANKETA

LIETUVIŠKUMO REIKALU

I paskelbtą anketą lietuviškos išlaikymo reikalu ateina įdomių atsakymų. Bet senesnieji mūsų vadai, darbuotojai, rašytojai, misijonieriai, auklėtojai ir mokytojai bei mokytojos dar beveik nepareikšė savo minčių. Todėl dar kartą krepiuosi į visus lietuvius ir prašau nedelsiant pasakyti, kad ir skaudų tiesos žodį. Jeigu ligonis pavojingai serga, svarbu žinoti ligos priežastis ir turėti tinkamų vaistų. Jungtinės Amerikos Valstybės lietuvių daugiau ar mažiau yra paliešti nutautėjimo. Mūsų yra šventa pareiga daryti visa, kad lietuvių tautą gyvą išlaikyti.

Prašau rašyti atvirai ir nuširdžiai. Tos mintys bus panaudotos planavimui, dokumentacijai ir akcijos pravedimui. Tamsos pavarde žinos tik Lietuvių Kultūros Instituto Vadovybė. Atsakymus į anketą prašau siųsti šiuo adresu: 94 Bradford

Street, Lawrence, Mass.

Kun. P. M. Juras L. K. I. Pirmininkas

A N K E T A

1. Kokioje būklėje, Tamstos nuomone, yra Amerikos Jungtinių Valstybių lietuvių tautinė sąmonė ir lietuvių kalbos vartojimas? Geroje, blogoje atitaisomoje, blogoje neatitaisomoje ir t.t.

2. Kas ir kaip turi imtis tos būklės gerinimo darbo?

3. Koks vaidmuo šiame darbe atitektų seniau čia gyvenantiems lietuviams?

4. Koks vaidmuo šiame darbe atitektų naujai atvykusiems lietuviams tremtiniams?

5. Kitos tuo reikalu pastabos ir pasiūlymai.

Pastaba: prašome šią anketą nusirašyti, duoti atitinkamus atsakymus ir, pridėjus savo parašą ir adresą, grąžinti Lietuvių Kultūros Institutui nurodytu adresu.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

NEREGĖJO, O ĮTIKĖJO!

PALAIMINTI, kurie neregėjo, o įtikėjo! Šie žodžiai prisiminė Erie ežero pakrantę Clevelande, kada kelios dešimtys clevelandiečių susirinko į pirmą pasimatymą su dalele jau atvykusių čiuurlioniečių.

Cia buvo praskleistas tik mažutis uždangos kampe, ir to jau buvo gana, kad kiekvienas pasakytų: — Taip, čia yra kažkas, dėl ko verta pasidaruoti!

Visa eilė clevelandiečių tačiau ryžosi gana dideliu pasiaukojimui, sudarydami sąlygas čiuurlioniečiams atvykti į Ameriką, nors nebuvo nei matę, nei girdėję, ką jie gali duoti lietuviškam gyvenimui. O vis dėlto jie patikėjo ir padarė.

Kitas panašus atsitikimas yra Lietuvių Dailės Parodos atitraukimas į Ameriką. Jei visi, kaip tas Tomas, tik pirštu palietę įtikėtų, tai ir šiandien dar būtų svyruojama ir dėl čiuurlioniečių, ir dėl parodos, ir dėl daugelio kitų dalykų. O besvyruojant išnyksta galimybės ir progos ir darbas lieka nepadarytas.

Tad ištiesų — palaiminti, kurie nei regėjo nei girdėjo, o įtikėjo, kad reikia lietuviškos kultūros vertybes perkelti ir padėti joms čia pasireikšti!

Maža tik pasidžiaugti tais mūsų tautiečiais, kurie parodė tiek daug tautinio susipratimo ir tokio gražaus pasitikėjimo lietuviškomis tautinės kultūros vertybėmis.

Maža pagarbinti juos šiandien už tą pasitikėjimą ir pasiaukojimą tam, kad tos vertybės nedingu, o galėtų tinkamai tarnauti visos tautos reikalsams.

Šis tikėjimas ir pasiaukojimas niekad neturi būti užmirštas. Jis turi būti neišdildomai įrašytas į mūsų tautos istoriją visiems laikams. Jau dabar laikas pasirūpinti, kad taip pasiaukojusių vardai būtų atitinkamai atžymėti ir turėtų vietą tautai nusipelnusių žmonių garbingose eilėse.

Pagalvokime apie tinkamą būdą, kaip tai turi būti padaryta!

Bet darbas yra dar tik pradėtas.

Lietuvių Dailės Parodos atgabenimas į Ameriką nustotų savo prasmę, jeigu ji nebūtų tinkamai parodė Amerikos visuomenei.

Čiuurlioniečių atvykimas į Ameriką būtų be pasekmių, jeigu iš jų čia liktų tik apie 30 darbininkų įvairiuose fabrikuose, jeigu jie čia nebepasirodytų taip, kaip Europoje pasirodė.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas A. Olis spaudai skirtoje pasikalbėjime sako:

— Nors parodą atgabenoti ir ją rūpinaš ALT Sąjunga, bet ji yra visų lietuvių turtas ir pasididžiavimas. Ji priklauso ne vienai srovei ir ne vienai organizacijai, o visiems Amerikos lietuviams.

Tuo jis primena, kad rūpintis tais dalykais pareiga yra ne vienų, kurie pradėjo.

Kaip skeptikas Tomas nebuvo paniekintas už tai, kad tik pamatęs teiktėjų, taip ir čia: nors pirmoji eilė yra pagirtini, kurie ilgai nesvarstydami padarė reikalingus žygius, bet ir vėliau prisidedantieji prie svarbaus darbo bus atlikę svarbų patarnavimą lietuviškam reikalui.

Taip yra su paroda, taip yra su čiuurlioniečių planais, taip yra ir su visais kitais mūsų visuomeniškais uždaviniais.

Rodos, jau išeina iš mados tokia pažiūra į dalykus, kad — jeigu aš ką pradėjau, tai tegul niekas nedrįsta prie to pirštą prikišti. Išeina iš mados ir tokia pažiūra, kad — jeigu ne aš ką pradėjau, tai man jau ir netinka tą dalyką paremti.

Lietuvių Dailės Parodos rengėjai turi mintį parodyti ne tik paveikslius bei kitus dailės kūrinius, bet ir lietuviškas dainas, šokių: jie turi mintį parodos progą "paleisti į viešumą" ir čiuurlioniečius.

Tai yra labai gundanti mintis, kuri sukelia džiaugsmą vien tik pagalvojus apie tai. Bet reikia atminti, kad įvykdyti tą gal dar sunkiau, negu surengti dailės parodą.

Nes čia reikia veikti nebe su paveiksiais, kurie parodos atidarymo belaukdami kantriai guli dėžėse.

Cia reikia veikti su žmonėmis. Jų daugumo dar nėra Amerikoje. Dalis, kuri jau yra, rūpinasi, kaip pasidaryti kasdieninės duonos, kaip pastogę susirasti... Tas pats rūpestis bus ir tiems, kurie atvyks už 2-3 savaitių.

Manoma, kad jeigu net ir labai gerai seksis, jei visi gaus darbo maž daug vienu metu, tai turės tuo pačiu metu laisvalaikį, jeigu turės pastovią patalpą pasirengimams, tai tik apie spalio mėnesį jie galės vėl būti pasirodę pasirodyti — pasirodyti taip, kad nebūtų apvilti nei tie, kurie neregėjo patikėjo, ir kad kiti įsitikintų, jog mūsų kalbos apie lietuviškus kultūros turtus nėra tuščias pasigyrimas.

Bet ar bus galimybė tą grupę žmonių kuriam laikui atitraukti iš darbo, siųsti ją į New Yorką ar net į visą Ameriką?

Tai būtų didelis laimėjimas, jei tai pavyktų, bet tam reikia labai didelių pajėgų, tiksliau pasakius, didelio skaičiaus dolerių...

Jei mūsų visuomenė sugebėtų sumobilizuoti tą jėgą, būtų pasiektas didelis laimėjimas... Reikia daugiau tikinčių, kad tai yra labai svarbu.

Jei šiandien jau matytumėm tai įvykdyta, visi

LIEPOS 14-oji

Ateinanti pirmadienį Amerikos Jungtinių Valstybių didžioji šventė — Nepriklausomybės Diena.

Niekados šiai šaliai Nepriklausomybės Diena nėra buvusi apmėndyta liūdesiu taip, kaip šiais laikais daugelio kitų pasaulio kraštų laisvės šventės, kaip Lietuvos Vasario 16-toji...

Liepos 4-toji visada yra tik pergalės ir džiaugsmo šventė.

O vis dėlto daugelis tikrai susipratusių šio krašto piliečių negalės šią dieną vien tik džiūgauti, kadangi negalės neprisiminti, kad tuo metu, kai čia rengiamos iškilnės ir pasilinksminimai Laisvės laimėjimui paminėti — tuo pačiu metu didelėje pasaulio dalyje yra įsigailejusi žiauri nelaisvė.

Ta nelaisvė yra apėmusi didelės šio krašto piliečių pirmąsias tėvynes, jų pačių arba jų tėvų bei protėvių gintines.

Savo laisvės šventę švėsdamas šis kraštas didžiuliais esąs laisvės židinys, savo pavyzdžiu spinduliuojąs laisvės idėją ir supratimą į visą pasaulį.

Bet laisvės, nepriklausomo gyvenimo skonių daugumas tautų pažįsta ir įvertina. Šiandien jau reta būtų rasti šalį, kuriai dar reikėtų aiškinti laisvės gerbę ir kurią reiktų dar pavyzdžiais vilioti prie laisvės pamėgimo ir jos siekimo.

Deja, naudojimas laisvės gerbėmis dažniausiai ne nuo jų pačių noro priklauso: laisvę paprastai reikia išsikvoti. Juk ir ši šalis savo laisvę ir nepriklausomybę tik per kovą pasiekė.

Sakoma, kad savo laikui ši šalis nebūtų kovojoji dėl savo nepriklausomybės, jeigu būtų buvusi pigesnė arbata... Pasipiktinimas per dideliais anglų reikalavimais arbatos mokesčiais sukėlė pasiryžimą nusikratyti anglų šeimininkavimą...

Šių dienų kovos už laisvę eina jau ne dėl arbatos, o dėl nesulyginamai didesnių dalykų — dėl kraujo, dėl gyvybės, dėl žmogiško gyvenimo.

Amerikos laisvė šiandien yra ne tik pavyzdys, bet ir visų už laisvę kovojančių tautų viltis.

Nes šiandien kovojančioms tautoms be laisvos Amerikos ištiesios rankos nedaug tėra galimybių laimėti laisvę.

džiaugtumėmės sakdami, kad negaila buvo pasiaukojimo. Bet daugeliui dalykų pasiaukojimo reikia iš anksto, dar neregint po pasiaukojimo vaisių.

Todėl ir palaiminti, kurie neregėjo tiki. Nes tik jų dėka gali būti pradėti dideli darbai. Ir visų, nors ir vėliau įtikėjusių, dėka jie gali būti užbaigti.

Alė Rūta — Nakaitė.

ISSISKYRIMAS

Prisimenu vis tavo žvilgsnį —
Jauite vienatvę sau, o man — kančias.
Gyvenimą kaip našta vilksim —
Ir poilsis — ne čia.

Prisimenu ir tavo žodžius,
ir giedrias vaikiskas akis matau —
Jei būčiau širdį tau melagė rodžius,
našta bendra ir mano kančios — tau.

Tu nuėjai ir vienas klaidžiojai be tikslo,
o aš tarp tūkstančių tikslų plaukuos.
Tavo diena lėtai ir tyliai nyksta,
man — rožės dirbtinos plaukuos. —

Iš rinkinio "Be Tavęs", 1946 m.

Nuomonės

Pataria gydytojui pasigydyti...

Laikraščiuose matome daug straipsnių apie stebuklingą Teresę Neumann. Viena laikraščioje mačiau įrodinėjant, jog tie stebuklai esą skirti tam, kad nuo tikėjimo atšalusieji atsiverstų. Visos pasaulio dabar pergyvenamos blygybės esančios vis dėlto žmonių atšalimo nuo tikėjimo.

Leiskite man truputį suabejoti. Berods visi esame girdėję iš istorijos, apie daugelį karų ir apie gana žiaurius persekiojimus, kurie dėjosi kaip tik vardu labai karšto tikėjimo... Tik prisiminkim 30 metų karą, 100 metų karą... Prisiminkim laužus, ant kurių žuvo ne tik tūkstančiai "raganų" ir "eretikų", bet ir Gallileus... Prisiminkime, ko kryžiuočiai daugiau kaip 200 metų nedavė ramiai gyventi mūsų tautai... Prisiminkime, per kokias įstaigas ir kokių vardu lenkai labiausiai skriaudė mūsų ir kitas kaimynines tautas...

Tie prisiminimai mane verčia pagalvoti, kad ar ne labiau stebuklu reikia atversti į tikrą krikščionybę visų pirma tiems, kurie tain didžiulioji, sakdami "ačiū Tau, Viešpatie, kad mes nesam, kaip anie muitininkai"...

J. L., Chicago, Ill.

Nesirūpink, "tėvelis" pagelbės!

Bimbos "Laisvė" bėdoj! Šaukiasi į skaitytojus, kad greičiau siųstų pinigų, nes išdėtas esąs visiškai tuščias. Beldžiasi į jų duris ir maldausia pasiskubinti, nes, sako, jeigu mėnesio gale neužsimokėtų "bilų", tai negalėtų išeiti.

Tai vis tie pasiūtę "dypukai" reikalą gadina: ir patys nieko nemoka už siunčiamą "dovana", ir kitiems atmuša norą mokėti... Kas čia bus, kas čia bus!

J. G., Brooklyn, N. Y.

Laisvė besidžiaudami amerikiečiai, be abejo, daugelis suprantą, kad džiaugsmas yra nepilnas, kai senose tėvynėse gyvenimas taip tolimas nuo laisvės džiaugsmų.

Dėl to gal dažniau amerikiečių mintyse tą dieną sustiprės jausmas, kad ne gana yra vien tik savo laisvės gerbėtis, o tas, kas yra stipresnis, turi kitiems ištieti ranką, kai jie siekia laisvės. Taigi liepos 4-toji yra ne tik šios šalies džiaugsmo, bet ir daugelio tautų vilties šventė.

Laisvoji valanda

A. VANAGAITIS —

scenos žmogus

Rašo Stasys Pilka

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

A. Vanagaitis, visų pirma, buvo subtilus lyrinio išgyvenimuose, šiaip, būdamas realistinio tipo aktorius, jis turėjo užtektinai platų "diapazoną" ir gana plačią charakterinio aktoriaus "skalę".

Nuoseklus ir nuolatinis darbas teatre, be abejo, būtų davęs progą tą jo diapazoną dar labiau išplėsti. Atsirasit naujos spalvos ir, kas žino, kaip stipriai dar pasireikštų A. Vanagaitis originalus, įgimtas, švelnus komiškumas? Kiek jis galėtų, prie rimtos dramaturgijos priartintų, dar labiau save "išplėsti", kaip išgyvenimų ir formos aktorius...

Be aktoriaus darbo didelėje scenoje, A. Vanagaitis jau ir Kaune nebuvo svetimi pasirodymai estradoje. Labiausia mėgo skaityti poeziją ir tokius kūrinius, kuriuos klausytojams galėtų perduoti per komiškumo prizmę. Atsimenu jį Donelaičių, Kazį Binkį interpretuojant, J. Tysliavą skaitant. Tai buvo anuo metu Vanagaitis mėgiama autorit. Su panašia programa jis buvo laukiamas ir mėgiamas įvairių labdarinių balių programose.

Skaityt A. Vanagaitis originaliai, gambiai, patraukiančiai. Puikiai valdė eilėraštį, kuris pas jį plaukte plaukė, čiuurleno, spinduliavo. Interpretavo minkštai, lyriškai, bet lyg ir ironizuodamas, ypač iš moderniosios poezijos švelniai pasišaipydamas, madingą "keturvėjišką" kūrybą per ironijos bruktuvą perleisdamas. Mėgo "paktikti" publikai. Ir mokojo tai atsiekti.

"Dzimdži-Drimdži" patriotinės, pramoginės paskirties mažas, keliaujantis teatras, jo pavadinimas, jo programos turinys gimė, konkretizavosi jau Amerikoje.

Iš Lietuvos išvykstant trijulė: A. Vanagaitis, J. Olšauskas ir V. Dineika vežė per vandenį tik bendrus norus, dar neryškų veiklos planą, tik pasiryžimą. Toji forma, kuria Dzimdži-Drimdži netrukus apsigaubė, gal ir patiems sumanytojams ankščiau buvo netikėta.

Ją realiai padiktavo vietos sąlygos, auditorijos skonis bei reikalavimai, aplinkos "lokalinė" atmosfera.

Atsivežti buvo vaidintinių veiklų griaučiai, Amerikos lietuvių dar negirdėtos Vanagaitis dainų melodijos ir liaudies kūrybos mažiau žinomos "naujienybės". Grupės dalyvių sceninio gabumo ir teatriniam darbe patyrimo į lagaminus atskirai krauti neteko: tos ypatybės atvyko su ta pačia įvažiavimo viza ir muitininkų į tuos viešąjį tvarkai nepavojingus priėmus net dėmesys nebuvo atkreiptas.

"Laisvą Lietuvą" ir jos tematiką gyveniman išsukė bendras lietuviškas troškimas ir patriotinis nusistatymas, o tolimesnis programos numeris "Jovalas" gimė, kai jį, vasaros karščių nebojant, buvo įdėta visų grupės dalyvių atitinkama energija.

Prie atvykusios trijulės, irgi kaip tos pirmosios programos dalyvis, prisidėjo dar J. Dikinis (vėliau ir Br. Dikienė). Laikui bėgant, kai buvo ruošiamos naujos "D.-D." maršruto programos (jos buvo paskui net ne visų "dzimdžių" ruošiamos), dalyviai neretai suieškomi iš vietinių scenos mėgėjų bei kitų scenos profesionalų (J. Babravičius). (Dviejose programose teko dalyvauti ir šiuos žodžius rašančiam).

Norėtusi tvirtinti, jog pati pirmoji "Dzimdži-Drimdži" programa buvo ne tik stipriausia, bet ir savo turiniu originaliausia. Joje tryško ne vien naujų atvykėlių užsidegimas ir energija, bet ir iš anapus Atlanto naujo, savaimingo ir įsiūbavusio Lietuvos gyvenimo kunkuliuojanti, gyva ir kūrybinga dvasia.

"Dzimdži-Drimdži", kaip teatrinis įvykis reikšmės, yra visiškai savaimingas. Ir jisai iki šiolie mūsųose vienintėlis panašaus žanro teatras. Nepanašus nei į "Vilkolakį", nei į (po daugelio metų Kaune ir Vilniuje atsiradusius) mūsų mažosios scenos teatrėlius. Originalus ir nepakartojamas. Jis atnešė Amerikos lietuviams šviežio ir nelaukto įspūdžio. Toje grupėje visur išsiskirdavo savo būdo ypatybėmis labiau patrauklus bei ryškus ir savo figūra stambesnis, vyriausiojo dzimdžių žmonių opinijoje tapęs, Antanas Vanagaitis.

Taip vadinamos, sceninės, "užkulisinės" muzikos srityje Vanagaitis jau yra dirbęs Kauno Valstybės Teatre. Jis komponavo dainas dramai "Durklas", žulavskio pjesei "Ijolė", lygiai ir kitiems anąsyk to teatro stadijoms veikalams.

1925 metais Chicagoje ilgesniam laikui sustojęs, A. Vanagaitis dvejius metus vadovavo žinomam "Birutės" chorui. Iš pat pirmųjų savo vadovavimo žingsnių išplėtė šios draugijos veiklą

iš grynai chorinės į choriniai vaidybinių. Tačiau nekartojo M. Petrausko ar St. Šimkaus ir kitų "Birutės" choro vedėjų repertuarinės linijos, bet įvedė savąją: savų "operečių" repertuarą. Norėtusi tuos kūrinius pavadinti "apžvalginėmis aktualijomis". Nes ir "Muzikos Akademija", "Juokudemija", "Surprise party" ar "Generalinė repetitija" paremtos paties Vanagaitis kompozicijomis, savo veiksmo intrigą neretai sėmė iš tuolaikinės Chicago lietuvių kolonijos aktualijų, iš vietos nuotykių ar įvykių.

Nuo 1925 iki 1927 metų A. Vanagaitis Chicagoje pasirodė ir kaip aktorius. Vaidino veikaluose: "Potašas ir Perlamutras", "Žemės rojus", "Aušros sūnūs", "Klasta ir meilė", "George Dandin". Tai vis anksčiau Kaune "padaryti", sukurti vaidmenys. Režisūros darbą pavedė tą syk Chicagoje apsigyvenusiui Stasiui Pilka, kuris sceniškai sutvarkė ir Vanagaitis muzikaliai paruoštą Gliuko klasiškinę vienaveiksme operą "Geležies karalaitė".

Po kiek metų toje pat Chicagoje A. Vanagaitis vėl įgyvendino naująjį "Aušros sūnų", "Dėdė atvažiuo" ir komedijos "Buridano asilas" pastatymus ir vaidino pastaruose dviejuose veikaluose dvi naujas, jau Amerikoje sukurtas roles: Dėdės ir George Bulin.

Teatrinis žaismas A. Vanagaitis buvo gyvenimiška būtybė. Toji žiūrovus taip smagiai užkrečianti, nepavojinga ir maloni bacila smagino ir jo paties kraują, jo vaizduotę, jo gyvenimą. Nuo teatrinio elementų, nuo to, kas yra puošniau, linksmiau, drąsiau ir jausminiai stipriau, negu paprastame, kasdieniškame gyvenime, margiau, negu sunkioje, nuobodžioje, pasikartojančioje realybėje, Vanagaitis nenorėjo atsisakyti ir jau tapęs redaktorium, radijo programos vedėju bei kitais panašiais rūpesčiais save apkrovęs. Jo leidžiamas žurnalas tapo "Margučiu" pavadintas, ("Margas mano darbas — man Margučio vardas"). Net ir spaudos puslapiuose jis pats negali, nenori atsisakyti nuo savęs "pajvairinimo", nuo tos, jam taip malonios, vaidybinės kaukės. Savo skaitytojams dvisavaitinius laiškus rašydamas, ne tik Dėdė Jeronimu pavirsta, bet ūsais, pypke, kepure savo veidą pakeitęs, save suteatriną čia pat ir parodo: žiūrėkit, tai ne aš — Vanagaitis, bet čia kitas žmogus manyje prašneka. Pasikalbėjimų su Mperija tonas ir būdas yra grynai teatrinis, lyg kad stovėtų kur estradoje, scenoje, o čia pat gyvi, smagūs žiūrovai šypsotųsi... Lygiai ir artimiesiems bendradarbiams vaidybinių kaukių Vanagaitis nesigaili: kad tik viskas aplink būtų panašu į smagu, linksmą, teatrinį žaismą.

Antanas Vanagaitis visą laiką Amerikoje svajojo apie modernišką, lietuvių prasigysvenusiai masei tinkamą, prieš kitus pasirodyti, save patenkinti galinčią salę, kurioje, tarp kitko, būtų ir šių dienų reikalavimus patenkinanti scena vaidinimams. Šis noras, deja, dar liko neįkūnytas.

A. Vanagaitis vaidybinius pajėgumus nebuvo, kaip kartais yra teigiama, apribotas vien tik komiškais rolių. Gyvenimiškąjį palinkimą į juoką, tiesą, dažnai perkeldavo ir į sceną, bet sceninių galimų riba pas Vanagaitį buvo daug platesnė, didesnė. Realistinės linkmės didžiulio talento plačiau kad ir neišsivysčiusi galia buvo labai įvairiaspalvė. Gaila, kad ji negavo pasireikšti mūsų dramaturgų vėlyvesnėje kūryboje. Balio Sruogos ir Vinco Krėvės veikaluose, mano giliu įsitikinimu, būtų didžiausioji A. Vanagaitis pasireikšimo proga.

VILTIS

Mokslas, kultūros ir politikos žurnalas

Nr. 1 kovas 1949 m.

Galima gauti DIRVOJE
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Kaina 50 c.

Paštu siunčiant — 55 c.

NAUJAKURIAI

VIENO GLOBĖJO ĮSPŪDŽIAI

Dažnai tenka matyti, kaip atvykusių "dypukų" globėjai, ypač tie, pas kuriuos atvyksta pirmą kartą, džiaugiasi ir atsidžiaugti negali. Vedžioja, supažindina, rodo ir vis džiaugiasi. Nes turi ligi tol neturėtą pergyvenimą.

O jei dar pasitaiko, kad "charakteriai sutampa", tai jau tikrai kuriam laikui susidaro kažkas panašus į "medaus mėnesį".

Bet štai įspūdžiai vieno amerikiečio, kuris tu "dypukų" jau dešimtimis per savo rankas praleido. Jis rašo:

"Jų akys plačios, o širdys nori visa aprėpti. Suprantu, kad jiems visa įdomu, o ypatingai pamatyti pasaulio prašmatnybes. Jie gyvena mintimi, kad per kelias minutes reikia visas krautuves išpirti.

Nuelti patys niekur negali, atlikti reikalingi irgi — kalbos nemoka... Pabaudai už tą, paduodu jiems miesto planą ir rankas ir žinokitės vyrai: mano nei laikas, nei sveikata, ypač kišenė neišneša supažindint su prašmatnybėmis.

Kurie važiuoja toliau, tai nuo laivo atgabenu į stotį, na ir — maukite vyrai, o jei norit New Yorką pamatyti, paimkit porą dienų atostogų.

Kurie važiuoja pas mane ar į mano miestą, — irgi aprūpinu miesto planu ir susiraskite, pasismaginkite. Fabrikus pažymiu raudonu pieštuku, o jei susikalbėti besirengdami atvažiuoti nepasistengėt pramokti, tai var-tokite rankas... Ar ne puiku?

Su darbais mūsų apylinkėje blogai. Vyrams "dypukams" liko restoranuose lėkščių plovimo darbai. Bet kadangi jų mūsų apylinkėje yra apšiai privažia-ve, tai ner didesnio restoran-ko, kur nedirbtų bent vienas "dypukas". Šešios dienos per savaitę, nuo 9 iki 12 valandų per dieną, duoda valgyti ir dar 35 dolerius per savaitę. Tenka pakelti karščio, o be to, neapsiriboja vien tik lėkščių plovimu: reikia plauti katilus ir grindis.

Moterims kiek geriau, bet ir joms tik dviejų rūšių darba te-galima gauti: namų ruošos ir siuvyklose. Siuvyklose labai skursta. Nes darbas nuo vieno-tų. Vietinė, seniau dirbančios ir susikalbančios išgaudo leng-vesnius ar geriau atlyginamus darbus, o dar įpratusios, tai ne-blogai ir uždirba. Naujokės gau-na tik tuos darbus, kurie lieka nuo kitų, keblesnius, menkiaus atlyginamus, o kai neįpratusios, tai gerai, jeigu po savaitės parsineša 20 dolerių.

Jos pasitenkintų ir su 20 do-leriu, bet "bosai" nepatenkinti, kad nei minimumo nepadaro. Dažnai dėl to ir atleidžia iš dar-bo. O kitos, nematydamos švie-sesnės dienos tame darbe, pa-čios meta... Tik labai maža da-lis išteis iš ilaiko siuvyklose.

Namų ruošos yra neblogų vie-tų, net galima pasirinkti. Yra vietų, kur nereikia nei skalbti, vietų, kur nereikia nei skalbti, vaikų prižiūrėti, bet dažniau-siai tie vaikai nukamuoja žmo-gų, nervus suėda... Kurios mo-ka virti, toms geriau.

Už namų ruošos darbą mo-ka mėnesiui nuo 80 iki 120 dole-rių, — kaip susidėra. Tokius darbus galima gauti ir kalbos nemokant, bet dažniausiai pa-geidauja, kad nors kiek mokėtų.

Yra darbų vadyboms, t. y. vyrui su žmona, alga maž daug 300 dolerių mėnesiui, vieta gy-venti ir maistas. Bet tai tik dviem žmonėm be vaikų. Su vai-kais niekas nenori nors ir už dy-ka...

Tokiems žmonėms darbas toks: moteris — virėja ir valytoja, vyras — namų prižiūre-tojas ir patarnautojas (Buttler)

ir šoferis. Pageidauja, kad mo-kėtų vairuoti automobilį, kad abu mokėtų anglų kalbos...

Tai tokios tokelės čia su nau-jakuriais.

Tai yra laiškas iš New Jersey. Be abejo, daug kur yra panašiai. Vieną abejonę būtų galima kel-ti, tai dėl tvirtinimo, kad naujai atvykusieji turi noro iš karto

visas krautuves išpirti ir visas prašmatnybes pamatyti.

Mums atrodo, kad gal ir pasi-taikė kas vienas su tokiais apeti-tais, bet paprastai pradžioje, kol kišenės tuščios, pirkimai ir miesto įdomybės kuo mažiau-siai rūpi.

Kalbos nei kiek neįpramoku-siems bausmė — pasiūlymas vartoti rankas — logiška ir dau-geliu atvejų pelynata bausmė...

KIEK DOLERIŲ ESI VERTAS?

K. Apaščia

Iš tiesų, tautietai, kiek dole-rių esi vertas? Ar galima už tave duoti 10,000, 20,000, o gal ir visą 100,000 dolerių? Jeigu taip, tai tavo gyvenimas ir dar-bas praėjo ne tuščiomis. Tu esi garbingas žmogus ir esi vertas ne tik gero žodžio, bet ir drau-gystės. Verta tave pažinti ir kitiems apie tave pasakyti, nes tu, kaip matyti, stovi ant tvir-tų pamatų, nuo kurių bile koks vėjelis jau nebeuopūs... O gal, gal už tave negalima nė nikelio duoti? Gal tu plikas, kaip til-vikas? Tada jau bėda, nes sau-so nieks neklauso...

Turtas dažniausia sukrauna-mas per sunkų darbą ir kietą taupymą. Taupymas, žinoma, geras dalykas. Turtai reikalingi ne tik atskiram žmogui, bet taip pat ir valstybei. Turtai sudaro ekonominį gerbūvį, tur tai turi didžiulę jėgą. Tatai kiekvienam aišku. Bet — vis-kas su saiku ir su protu. Kas iš pinigų pasidaro aukso veršį ir tik jį garbina, tam tas pats pinigais atneša tik nusivylimą, o kartais ir tikrą pražūtį. Juk dar senenai skaitėm laikraščiuo-se, kad New Yorko gatvėje bu-vo rasta nuo bado bimirštanti moteris, nors ji turėjo susita-piusi bene 70,000 dolerių! De-presijos metais ne vienas tur-tuolis išsoko pro langą ar nu-sišovė. Taigi, atsitinka, kad pi-nigai — galvažudžiai.

Teisingai todėl yra sakoma, kad pinigai nėra gyvenimo tiks-las, o tik priemonė to tikslo siekti. Bet ir be pinigų yra dau-gybė kitų priemonių, kurios yra svarbesnės už pinigus.

Žmogaus vertė ir jo garbin-gumas ne nuo turto pareina. Komunistėlis Bimba ar lietu-vių tautos budelis Sniečkus ga-lėtų būti ir milijonieriai, bet mums jie vistiek nė nikelio ne-verti. Turtą susikrauti ir jį iš-laikyti yra lengviau, negu bū-ti tikruoju žmogum. Tikrasis žmogus patsai tobulėja savo dvasia ir kitiems šviečia savo pavyzdžiu. Jis yra naudingas savo tautos narys ir jai pagal savo išgales tarnauja. Beveik kiekviena šalis turi nežinomojo kareivio kapą, pastatytą garbin-giausioje vietoje, ties kuriuo pa-maldžiai svyru valstybių vėliavos, maldai klaupiasi minios, sudėdamos ant jo brangiausius vainikus. Taip buvo prieš mus, taip bus ir po mūsų.

Kiekvienoje šalyje taip pat yra ir didžiųjų kapų, bet kaip greitai jie užželia smilgomis ir dingsta užuomarštyje...

Kieno gyvenimas buvo gar-bingesnis?

Mums, žinoma, yra džiugu, kad esama kietu darbu gražaus turto susikrovusių lietuvių. Jie, kaip sakoma, jau prasimušę į gyvenimą. Bet, gink Dieve, jei toks lietuvis nusigrįžta nuo lie-tuvybės, jei lietuvių bijo susi-tikti ir lietuviybės darbai yra visai abejingas, ko toksai žmo-gus mums yra vertas? Tai ta sausoji šaka, kuri nuo lietuvi-bės medžio savaime nukris.

Garsusis kan. J. Tumas-Vaiž-gantas, rodos, galėjo ir turto susikrauti. Bet jam mirus te-rasta vos 1,000 litų (100 dole-

rių), o ir tie patys pagal jo va-lią buvo paskirti neturtingiems studentams sušelpiti. O vis tik Vaižgantas Lietuvai davė dau-giau, negu koks nors millionie-ris.

Todėl, mielas bičiuli, neklausk, kiek tas ar anas žmogus yra dolerių vertas. Klausk tik, ar jis yra geras lietuvis, ar jis tarnauja lietuvių bei pagal sa-vo išgales. Karšta lietuviška širdis mums yra brangesnė, negu visas milijonas dolerių nuo-mūsų tautos atskilusio žmogaus kišenėje!

ŠIMET ATVYKUSIEJI

kreipdamiesi į DIRVĄ prenumeratos ar kitais reikalais, būkite malonūs, neužmirškite pažymėti,

kada ir koku laivu

atvykote, nurodant atvykimo mėnesį ir dieną.

Tuo palengvinsite mums

atlikti Tamstų pageidavimus ir susilauksite patys greitesnio patarnavimo.

A č i ū !

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Birželio 24 d. laivu "General Muir" į Bostoną atvyko šie lie-tuviai tremtiniai:

Ačas Franciska, Rita — Char-don, Ohio.
Ambrozaitis Juozas — Newark, N. J.
Astrauskas Stasys, Ursulė, Mich-rija — Grand Rapids, Mich.
Ausieja Petras, Ada, Rita, Li-na — Waterbury, Conn.
Baipšys Vaidotas — Chicago, Ill.
Balčiūnas Aleksandras — Chi-cago, Ill.
Baltruškevičius Adolfas, Stasys, O-na — Richmond Hill, N. Y.
Bungarda Zenonas, Pranciška — Fairview, N. J.
Butkus Jonas, Elena — Bridge-town, Va.
Bartkus Jonas, Stasys — Mc Kees Rocks, Pa.
Bertužis Jonas, Kotrina — Chi-cago, Ill.
Brazaitis Vincas, Adelė, Danutė, Gražina — Cleveland, Ohio.
Bernotas Aleksas, Olga, Ausma, — Buffalo, N. Y.
Brickutė Elena — Sutton, Mass.
Česonavičius Juozas — Chicago, I.
Česonis Juozas, Aleksandra, Al-girdas, Dalia, Saulius — Phi-ladelphia, Pa.
Činčys Jonas, Sofija, Gražina — Baltimore, Md.
Dailidė Bronius — Chicago, Ill.
Dalangauskas Ipolitas, Valeri-ja, Akvilina, Vanda — Chi-cago, Ill.
Damijonaitis Vytautas, Elena, Eglė — Clinton, Ind.

Dabrovskis Mykolas, Petrone-lė, Faustinas — Sheboygan, Wisc.

Dementevs Aleksandras, Marė. Dudenis Juozas, — McNaugh-ton, Wisc.
Garmus Julijonas, Elena, Rita — Easton, Pa.
Gerulaitis Angelė, Marija — Chicago, Ill.

Janušauskas Juozas, Cecilija — N. Kansas City, Mo.

Jankauskas Jonas, Veronika — Avoca, Wisc.

Jokūbaitis Martynas, Jadvyga, Leonas, Algimantas — De-troit, Mich.

Jurjonas Petras — Rodney, Mich.
Kasperavičius Juozas — Hart, Mich.

Kavaliūnas Antanas — Cleve-land, Ohio.

Keraminas Jonas, Ona, Vidutis — Woodhaven, N. Y.

Kinderis Juozas, Petronėlė, Do-natas, Dalia, Raimundas — Cicero, Ill.

Košys Jurgis, Vanda — Bro-oklyn, N. Y.

Katinienė Elena, — Detroit.
Kleinaitis Petras, Ona, Marta — Jackson, Mich.

Kozakevičius Sofija, — Oma-ha, Nebr.

Kulbis Eduardas — Cambridge, Mass.
Kruklys Antanas — Paw Paw, Mich.
Lozoraitis Vytautas, Aldona, Marija, Andrius — Linden, NJ.
Leonavičius Bronius — Wor-cester, Mass.

IR AŠ NUSIDĖJAU...

VI. Vijeikio "vieša išpažintis" Mizarai ir Bimbai...

Dailininkas VI. Vijeikis prašo mus paskelbti šitą savo viešą prisipažinimą, kuris esąs duotas visai laisva valia, niekam nevartojus prieš jį nei kanki-nimų, nei jokių specialių vaistų...

VIEŠA IŠPAŽINTIS

Išgirdęs, kaip Mizara rūsčiai apibare mano kolegą dailininką Osmolskį už nepatriotiškumą, tai yra, už didesnį vertinimą rusiškų "Izviestijų", negu mi-zeriškos "Laisvės", ir aš susi-gėdinau, pasijutau nusikaltęs. Todėl noriu atlikti viešą išpa-žintį, kaip tai yra priimta da-ryti Mizaros, Bimbos ir Co. garbinamoje "plačiojoje tėvy-nėje"...

Taigi, dideliai gailėdamasis ir mušdamasis į krūtinę, prisipa-žįstu, kad drįsau skaityti ne tik rusiškus laikraščius, bet net paties didžiausio, išmintingiausio, šviesiausio, mieliausio ir brangiausio (jokiam proletarui neįperkamo!) Stalino ir laiku suspėjusio numirti jo pranašo Lenino raštus — irgi rusiškai.

Kad išpažintis būtų pilna, prisipažinsiu, nuolankiai klup-damas ant kelių, jog dar Lie-tuvoje išstius metus klausiau pamokų apie didžiąją tėvynę

Rusiją ir apie visų tautų moky-toją, vadą ir tėvelį Staliną, — klausiau ir mokiausi, nors ir špygą kišenėj laikydamas...

Už tas nuodėmes pats liki-mas dabar mane baudžia. Nes aš dabar galiu matyti, kaip baisiai sukreivintą aną moks-lą skelbia mizarbimbinė "laisvė", tik nežinau, dėl ko jai tas taip kreivai išeina: ar dėl menko mo-klėjimo rusiškai, ar dėl silpny-bės lietuviškos kalbos dalykuo-se, ar — kas visų baisiausia! — dėl storoko apaugimo kapita-listinėmis samanomomis... Ma-tau kilniausius ūsus nukryp-usius į kairę, žvaliausia akį kei-stai į dešinę žvairuojančią, o išmintingiausią kaktą per ne-mierą išstysusią... O matyda-mas tą, kankinuosi, nes žinau, kad, jeigu šviesiausias tėvelis šioj šaly užviešpatautų, tai pa-kibty mizarų-bimbų kojėlės, po-rą pėdų žemės nesiekiamos, už tokį šventvagišką iškraipymą... O man visų gaila...

Jūsų ir savo nusiramimui pagalvoju: o juk kartais žmo-nės juokiasi pamatę net ir sa-vo veidą keistai iškraipytą kreivame veidrodyje. Gal gi tėvu-kas jus paimtų juokdariais į Kremliaus kiemą?

Bet, būkim ramūs: tėvukas nematys šios šalies, kaip savo ausų. O kol jis jūsų dar nepa-kėlė į savo juokdary činą, tol, — prisipažįstu dar vieną didžią nuodėmę — aš naudojuosi jo privilegijomis: kai noriu žinoti, kokią miglą pats Stalinas pučia pasauliui į akis, skaitau rusiškai leidžiamus bolševikų laikra-ščius, o kai užėina apetitas juo-kingų perkraipymų pasižiūrėti — imu jūsų "Laisvę"...

Dabar, pagal tikras didžio-sios tėvynės tradicijas, turė-čiau pavadinti save niekingu fašistisku šunim, supuvusio ka-pitalizmo pasturaluku ir į skais-čiąją Kremliaus saują akis pa-kelti nevertu šliužu, bet nenorė-damas ir jūsų palikti be jo-kio malonumo, perleidiu tą at-likti jums patiems, prisizadėda-mas ir dar kada ne kada bent paskutinįjį iš čia prisipažintų nuodėmių pakartoti...

VI. Vijeikis

Masaitis Jonas — Brooklyn, NY
Milleris Henrikas, Mečys, Lili — Dayton, Ohio.
Mikužis Liūdas, Jadvyga — Rumford, Maine.
Motiejaitis Vilius, Gustavas — Collinsville, Ill.

Navickas Juozas — Maspeth, NY
Natkevičius Ferdinandas — Chicago, Ill.

Norkūnas Jonas, Milda — So. Boston, Mass.

Numgaudis Ambrozijus, Bro-nė — Chicago, Ill.

Pajuodis Juozas, Elena, Ansel-mas — Otsego, Mich.

Peldis Jurgis, Jadvyga, Katri-na, Jurgis — Chicago, Ill.

Plenys Kazys, Emilija, Vidman-tas, Ramutė — Chicago, Ill.

Pilipauskas Pranas Bronė, Ro-mualdas, Janina — Chicago.

Purėnaitė Ona — Bristol, Pa.
Rakkevičius Zigfridas, Irena — Bridgewater, Mass.

Ramanavičius Juozas — Chi-cago, Ill.

Raudys Juozas — Chicago, Ill.
Raslaivičius Vincas, Aleksandra, Aleksandras — Chicago, Ill.

Rinkevičius Jonas, Ona — Jer-sey City, N. J.
Rymas Vincas, Kazimiera — Rockford, Ill.
Sagevičius Liudvikas, Aleksan-dra — Ozone Park, N. Y.
Šilinis Magdalena, Algis — Ot-sego, Mich.

LAISKAI DIRVAI

IŠ TOLIMŲ KRAŠTŲ

Iš Indo - Kinijos

Knygos ir laikraščiai yra geriausi tavo drau-gai ir mokytojai. Jie niekad ant tavęs nepyks. Kada tik nueisi, niekad nerasi miegančių. Kada paklaus, jie atsakys. Jei apsiriksi, jie neišjuoks.

K. Burry

Gerbiamas Redaktoriau!

Štai jau daugiau kaip dveji metai praslinko, kai siunčiate man DIRVĄ. Už tą didžią pa-slaugą tariau nuosirdų lietuvišką acū!

DIRVA — tai laikraštis, kur-is pajvairina mano nuobodų gyvenimą čia — Indo-Kinijoje, tarp miškų ir pelkių. DIRVA praskaidrina mano niūraus gy-venimo dienas ir suteikia daug vilties bei pasiryžimo drąsiau žiūrėti į ateitį.

DIRVOJE aš randu politinių ir ekonominių straipsnių iš vi-so pasaulio kraštų. Įvairios apy-sakos ir atsiminimai — visa tai man labai malonu rasti DIR-VOJE. Iš jos aš sužinau apie Amerikos lietuvių pastangas padėti vargstantiems broliams ir sesėms Europoje bei kituose kraštuose. Iš čia aš daug su-

Ne tik naują, bet ir SENĄ ADRESĄ

būtinai reikia aiškiai parašyti, kada norite, kad DIRVA būtų siunčiama kitu adresu, negu ligi šiol. Apie adresą pakeitimą stengkitės pranešti bent

DVI SAVAITES IS ANKSTO!

Stankaitytė Vladė, Elena — Chi-cago Heights, Ill.
Stebulis Kazimieras, Chicago.
Suchvastovas Viktoras, Mari-ja — So. Boston, Mass.
Stadalinikas Albinas, Valerija, Nijolė, Romualdas — Stam-ford, Conn.
Špokevičius Liudvikas — Bro-oklyn, N. Y.

Trapikas Henrikas, Irma — Flemington, N. Y.

Turuta Pranas — Gr. Neck, NY.
Usaitė Anelė, Bombay, N. Y.

Vaišvilas Kazys, — Chicago, Ill.
Venckus Aleksandras, Ona, Le-onardas, Ferdinandas — Ci-cero, Ill.

Zalatorius Bronislava, Julijonas — Cicero, Ill.

Zabarskas Eduardas — Bos-ton, Mass.

Zatorskis Juozas, Sofija, Juze-fa, Sofija — Brooklyn, N. Y.

Želvys Petras, Albinas, Nijolė, Laima — Chicago, Ill.

Žičkus Juozas, Antanina, Dalia, Nijolė, Irena — Chicago, Ill.

Žygas Adolfas — Norwood, Mass.

Birželio 27 d. laivu "General Hersey" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Aluzas Teklė — Camden, Ark.
Bagdonas Regina, Richardas, Regina, Leonardas — — — —

Beinoraitė Ona — Philadelphia.
Birutis Stasys, Aldona, Juris, Stasys, Algirdas — Brooklyn.

Blūdžiūtė Aldona — Detroit.
Brazinskas Bronius — Munhall, Pa.

Buinevičius Henrikas, Liudvika, Kenosha, Wisc.

Budvytis Pranas — — — — —
Cejauskas Benediktas, Antani-na, Benediktas, Irena, Vytau-tas, Laimutė — — — — —
Česna Antanas, Danutė — Frackville, Pa.
Galius Alfonsas, Cicero, Ill. (Perkelta į 7-ą pusl.)

žinau apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir darbus Lietuvos laisvei ir gerovei atkovoti.

Bendrai sakant, DIRVOJE ga-li rasti viską, kas vieniam ir toli nuo kitų gyvenančiam lie-tuviui suteikia džiaugsmo, vil-ties ir pasiryžimo.

DIRVA, galiu sakyti, yra be-veik vienintelis laikraštis, ku-ris mane lanko Indo-Kinijoje ir gaunu jos beveik kiekvieną nu-merį. Tiesa, retkarčiais pasitai-ko, kad net mėnesį ar daugiau negaunu. Tai man sukelia ne-maža rūpesčio. Dėl ko? Kas at-sitiko? Bet tai tik laikinis su-sirūpinimas. Paskui gaunu ke-lis numerius iš karto.

Čia, aišku, ne Tamstų ir ne Amerikos, o tik mūsų Indo-Kinijos pašto kaltė.

Keletas numerių visai pradīn-go per įvykusius partizanų už-puolimus ant transporto kolonos.

Šitai rašo vienas iš tų lietuvių, kuriuos likimas iš tėvynės nu-bloškė į tolimą Indo-Kiniją. Prancūzijos svetimšalių legi-jono eilėse kvoti svetimoj šaly už svetimus reikalus...

Daugumas jų, kaip ir šio lai-ško autorius, pateko ten tik dėl to, kad tuoj po karo sąjungī-ninkai buvo dar visiškai nepra-regėję ir buvo pasiruošę pildyti kiekvieną bolševikų užgaudį. Ypač prancūzai pradžioj labai skubinosi lietuvių būtinai atiduoti Stalino agentų globon. Jie tai darydami daugumas net ma-nė, kad tuo daro didelį patarna-vimą ir malonumą — į tėvynę padeda sugrįžti...

Daugely atsitikimų nebuvo kitos galimybės atsikratyti nuo to "meškos patarnavimo", kaip tik stoti į svetimšalių legijoną. Tokiu būdu apie porą šimtų mū-sų jaunų vyrų atsidūrė tolimoje Indo-Kinijoje. Liūdnas likimas, bet ir iš jų nei vieno neatsirado, kuris tą likimą būtų kada nors panorėjęs mašyti į raudonąjį rojų, nors progų tam ne kartą turėjo.

Dabar šio laiško autorius pra-neša, kad jau grįžta iš Indo-Ki-nijos į šiaurės Afriką, kur yra centrinė legijono būstinė. Prašo DIRVOS siuntinėjimą į Indo-Kiniją sustabdyti, bet vėliau siuntinėti į Afriką, kai pra-neš naują adresą

Iš Afrikos

O štai kitas legijonierius rašo iš Afrikos: Gerbiamej!

Jau ilgas laikas, kai mane nuolatos lanko DIRVA, atnešda-man man bebašikų, tautai atsidavusių veikėjų nuolatine infor-macija. Širdingas acū Jums! Per-skaitys siunčiu toliau, savo gin-klo draugams, kurie irgi yra iš-siilgę savo spausdinto žodžio.

DIRVA pasiekia lietuvių yisose pasaulio šalyse, tik negali jų pa-siekti tėvynėje, nei niekur ki-tur už geležinės uždangos...

•LIETUVOS KELIU — įvairūs pasiekimai 2- se knygoje. Galima imti pirmą arba antrą dalį ir atskirai, nes kiekvienoje skaitamai visiškai atski-r. Kiekviena dalis dau-giau kaip po 150 pusl. ir kainu po 80c

TURIU KNYGŲ!

Kam reikalingos, atsiliepkite, duosiu jų vardų sąrašą. Rašykite:

J. K. Urbaitis

646 Thompson Ave.
Donora, Pa.

Kaip mes plaukiame per vandenyną

Ir šiek tiek apie globėjus, kurie be reikalo sudaro blogų atsiminimų

Rašo Adolfas Klimas

Adolfas Klimas, vienas iš vyresniosios kartos lietuvių laikraštinių, šiomis dienomis su šeima atvyko į Clevelandą, tiksliau pasakius, į Avon Lake, Ohio, pas P. J. Žiūrius, kurių "pereinamoji stovykla" jau kelin-tos šeimos susilaukė iš užjūrio.

A. Klimas yra dirbęs Lietuvos laikraščių redak-cijose (ilgoką laiką redagavo Šaulių Sąjungos savait-raštį TRIMITĄ) ir šiaip yra bendradarbiavęs daugel-lyje Lietuvos ir Amerikos lietuvių laikraščių. Buvo žinomas kaip A. Kelmūtis — taip jis daugumą savo raštų pasirašydavo.

Cia dedame jo pastabų pluoštą iš kelionės per At-lantą į Ameriką.

Vadinamieji dypukai, kurie paskirti gabenti į Jungtines Amerikos Valstybes, pirmiausia suvežami į Grohno stovyklą prie Bremenhaveno. Taigi ir aš pats su šeima patekau į šią stovyklą.

Nors įvairūs pergyvenimai ar-ba nuotykiškai emigruojant šituo keliu ne visada esti vienodi, bet vienas į kitą vistiek būna panašūs. Taigi aš čia nemanau duoti visų kelionių, įvairiai patirtų visokių žmonių, bendro aprašy-mo, bet tik savo patirtus įspū-džius.

Nors kiti sako, kad Grohno stovykloje daug kam tenka iš-būti gana ilgą laiką, bet aš pats to nepatyrė. Jau antrą po at-vykimo dieną buvau pašauktas atlikti reikiamus formalumus pas konsulą, o dar kitą dieną — pas gydytojus, ir tą pačią dieną jau pamaciau skelbimų lentoje, kad esu įtrauktas į transportuo-jamų sąrašą, kuris buvo skir-tas laivui "Marine Jumper".

Šis laivas turėjo plaukti po trijų dienų, t. y. birželio 13 d., bet greitai pasklido kalbos, kad trylika esančių velnio tūzinas, ir kad jūrininkai paprastai nemėg-sta tokią dieną iš uosto pasiju-dinti. Ir ištikrųjų laivo išplau-kimas greitai buvo atidėtas: pa-skelbė, kad jis išplauks birželio 14 dieną.

Atsiminimai apie globėjus.

Taip sakant, jau atsistojus viena koja į Ameriką, smagūs jausmai atsirado širdies gilū-moje, bet kartu prisiminė Vo-kietijoje pergyventi paskutiniai ketveri metai su UNRRA ir IRO visokiais patvarkymais. Nors pačios šios organizacijos mūsų gyvenime buvo labai reikalingos, bet kai kurie šių organiza-cijų pareigūnai, kurių nestigo nė vienoje stovykloje, daug kam išspaudė ašarų. Globojo perdaug kieta ranka, sudarydami įvairių nereikalingų sunkumų bei ne-teisybių; ypač nebuvo kreipia-ma reikiamo dėmesio į senesnio amžiaus žmones ir į vaikus. Iš-gyventi vargai ir rūpesčiai pri-siminė lipant į laivą, nors anks-čiau atrodė, kad viskas bus pa-miršta.

Privilegijos lenkams.

Mūsų laivui "Marine Jumper" buvo paskirti 844 žmonės. Jų tarpe buvo nemažas lietuvių bū-relis, būtent, 180 žmonių. Tei-sybė, dar buvo iš Lietuvos kilu-sių apie 15 žydų.

Gana žymus skaičius buvo sla-vų kilmės žmonių, ypač lenkų. Buvo būrelis latvių ir estų.

Nors lenkai nesudarė nei pu-sės, bet atrodė, kad jie visur vy-ravo, nes įvairiose laivo vietose, be anglų ir vokiečių kalbos bu-vo vartojama ir lenkų kalba; o iš garsiakalbio tebuvo girdimos tik dvi kalbos: vokiečių ir lenkų. Vokiečių kalba buvo vartojama todėl, kad visi tremtiniai, gyve-nę Vokietijoje, mažiau ar dau-giau tą kalbą mokėjo. Bet kai buvo kalbama lenkiškai, tai ne

vienam kildavo klausimas: ko-dėl nė vieno karto nebuvo pavar-totos kitos kalbos?

Kova už šeimos vienybę...

Lipant į laivą, kiekvienam bu-vo įteikta kortelė, kurioje buvo nurodytas emigracinio sąrašo eilinis numeris, taip pat — laivo kabinos ir lovos numeris. Vyrų moterų buvo atskiros kabinos; taip pat ir žmonos buvo atskir-tos nuo vyrų; tik mažuosius vaikus jos galėjo imti drauge su savim.

Pagal taisyklės net dienos me-tu neturėjo teisės vyrai užėiti į savo žmonių, arba žmonos į sa-vo vyrų kabinas, bet šitos tai-syklės niekas nesilaikė ir niekas dėl to nebuvo nubaustas.

Be to, pirmąsias tris dienas net ir valgykloje vyrai negalėjo valgyti drauge su žmonomis ir pas jas esančiais mažaisiais vai-kais, bet lietuvių grupei užprote-stavus prieš tokį keistą patvar-kymą, buvo leista visiems drau-ge prie vieno stalo valgyti ir to-kiu būdu žymiai sumažėjo dar-bas vadinamajai policijai, kurio-je daugiausiai buvo lenkų.

Neišvengiami pergyvenimai.

Iš Bremenhaveno "Marine Jumper" pasijudino 3 val. po pietų. Oras buvo gražus ir ty-kus. Nors ypatingo supimo ne-buvo, bet vakare jau atsirado žymus skaičius sergančių jūros liga. Antrą dieną jūra buvo, pa-lyginti rami ir naujų susirgimų beveik nebuvo, o pirmą dieną susirgusieji atsigavo. Trečiąją dieną, išplaukus į atvirą Atlan-tą, pakilo vėtra ir laivą supo kaip reikiant. Ir didesnė pusė žmonių susirgo kaip reikiant... Tą dieną ir valgykloje neteko stovėti eilėje, kol gausi valgi, nes susirgusieji nustoja apeti-to ir visai neina valgyti; jie stengiasi visą laiką išbūti atvi-rame dėnyje, kur vėsus vėjas atgaivina širdį. Nors man pa-čiam neteko sirgti, tačiau ir da-bar, po trijų dienų, sėdint kam-bary prie stalo kaž kaip atrodo, kad namas šiek tiek siūbuoja.

Savaitės norma per dieną

Kalbant apie maistą laive, tenka pasakyti, jog jis mums buvo labai geras ir skanus, žino-ma, išskyrus tuos, kurie sirgo ir negalėjo juo pasinaudoti.

Mes savo stovyklose Vokiet-i-joje, tur būt, per visą savaitę negaudavom tiek kelių, kiek čia per vieną dieną.

Įvairių gardžių vaisių, apeli-sinų, obuolių, kriaušių ir kitų čia prisivalgėme ligi soties, o Vokietijos stovyklose retai kada buvo matomi toki dalykai, ne-bent juodoj rinkoj koks turtin-gesnis dypukas kartais galėda-vo nusipirkti.

Taip pat pakankamai buvo duodama kiaušinių, įvairių mė-sos bei žuvies patiekalų ir tt.

Gaunant tokį maistą, man ir kitiems kildavo tokia mintis: Čia IRO pareigūnai, tur būt, nepri-

kiša savo rankos prie maisto pa-skyrimo, nes jeigu jie čia prisi-dėtų, tai kažin ar taip būtų, kaip yra... Mes taip galvojome todėl, kad iš patyrimo žinojome, jog tų žmonių rankose maistas kaž kaip tirpsta ir į tremtinio katiliuką niekaip negali ateiti tiek kalorijų, kiek aplinkraščiųuo-se ir įsakymuose nurodoma. Sto-vyklose patys IRO pareigūnai skelbdavo, kiekvienam yra pa-skirta maisto po 2,000 kalorijų, bet kai tekdavo pačiam tas kalo-rijas skaičiuoti, jų terasdavau tik apie... 900!

Ne veltui kai kurie keleiviai, kurie nesirgo jūros liga, gauda-

mi tokį maistą pasijuto sustip-rėję kelionės metu.

.IRO ranka ir čia savotiška...

Šiaip jau laive dar buvo jau-čiama IRO pareigūnų kietosios globos ranka. Ne maisto pa-skirstyme, bet darbo padalinime. Laive IRO pareigūnų, kaip teko girdėti, buvo net trylika! Kaip ir stovyklose, taip ir čia ypatin-gas jų dėmesys buvo atkreiptas į tai, kad niekas nesėdėtų be darbo.

Kiekvienas mūsų suprato ir aiškiai matė, kad laivo įgula ma-ža ir todėl reikia prisidėti prie-tų darbų, kur paruošiamas mai-

stas ir palaikomas švarumas. Bet kada toks darbas tvarkomas netikslingai, kada stengiamasi ir į mažiausią darbą pritraukti be reikalo kuo didžiausį skaičių darbininkų, tada susidaro tokia padėtis, kad viens kitam tik kliudo ir sukelia vadinamąjį er-myderį.

Daug kartų teko pastebėti grindų valymo metu pakilusį urzgėjimą dėl negalėjimo keliolikai žmonių pasidalinti viena šluota ar kibiru, ar kitokiu įrankiu, kurių, rodos, buvo pa-kankama.

Kartais senyvo amžiaus žmo-nės, vyresni kaip 60 metų, buvo varinėjami nešioti visokias dė-žes, kada jauni ir stiprūs vyrai sėdėjo prie šachmatų ar kortų lošimo stalelio; mat, tie stipres-nieji vyrai buvo pakankamai stiprūs atsikirsti. Toks pat rei-škiny buvo pastebimas ir Vo-

ketijos dypukų stovyklose. Pagal nustatytą tvarką val-goma tik valgykloje, bet vai-siai valgyti arba saldainiai čiu-pl-ti galima ir kitur, ypač denyje.

Ir štai vieną kartą teko ma-tyti tokį vaizdą. Viena moteris, sunkiau serganti jūros liga, te-galėjo geriau jaustis tik denyje, o ne kabinoje, kur dėl venti-liacijos stokos buvo sunku iš-būti. Ir tai moteriai, panorėju-siai šiek tiek valgyti, buvo at-neštas ir įteiktas gabalėlis bal-tos duonos.

Tą pastebėjo netoli stovėjęs IRO pareigūnas, ištraukė iš tos moters rankų gabalėlį duonos ir bardamasis, kad toki dalykai valgomi tik valgykloje, numetė jį į jūrą žuvims suėsti.

Todėl žmonės, vaikščiodami po denį ir valgydami kokius nors pyragaičius, visada apsidairy-

davo, ar nemato jų koks nors IRO pareigūnas.

10 dienų be žinių

Plaukiant laivu kasdien ma-toma ta pati aplinka, o patys keleiviai tampa beveik visi pa-žįstami iš matymo. Man pačiam, tur būt, ir kitiems dar iš dalies atrodė, kad esame atkirsti nuo viso pasaulio, nes per 10 dienų nežinojome svarbesniųjų pasaui-linių įvykių. Ypač rūpėjo Pa-ryžiaus konferencijos eiga.

Teko girdėti, kad patį laivo įgula gauna tam tikrų pasauli-nių įvykių biuletenį, bet jo pa-matyti jo nepasisekė.

Malonus kapitonas

Bendrai imant, pati kelionė Atlantu pirmą kartą gyvenime buvo gana įdomi. Visą laiką (Perkelta į 8-ą puslapį)

YOU'LL AGREE THIS GREAT

Westinghouse SUPER-9

CHALLENGES COMPARISON

at this **AMAZING** price

\$259.95

A FULL 9 CUBIC FOOT REFRIGERATOR

You'll look—and look—and not find another refrigerator to match its quality, features and low price

Get the facts about

COLDER COLD

made possible by exclusive Automatic

HOLD-COLD CONTROL

... a system that permits intense cold in the Super Freezer and, at the same time, safe, steady cold in the Normal Food Compartment. No "seasonal control" dials to turn, nothing to adjust, regardless of temperature, humidity or climate.

- ★ New styling and design give you more room in less space.
- ★ Super Freezer freezes and stores 21 pounds of food in COLDER COLD—freezes ice cubes faster.
- ★ Meat Storage Tray keeps 15 pounds of meat fresh for days—also stores ice cubes.
- ★ Humidrawer keeps ¼ bushel of vegetables crisp and fresh in moist cold.
- ★ 5-Year Protection Plan on famous Westinghouse Economizer Mechanism—the unit with a 20-year unexcelled performance record.

The 7 cubic foot super model refrigerator is priced at \$229.95

The VICTORY Furniture & Appliance Company

FOR COMPLETE HOME FURNISHINGS
10412 Superior Ave., Cleveland CE. 3610
Free Parking in the Rear of Store

Convenient Budget Plan!

10% Down Payment take 24 Months to pay

TUNE IN TED MALONE... every morning, Monday through Friday—ABC Network

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĘ JAU 20,300 LIETUVIŲ ATEIVIŲ

Su šiaame numeryje paduodamais mirusiųjų lietuvių vardais, čia žymimų mirusių lietuvių skaičius pasiekė jau 20,300 nuo vasario mėn. 1937 metų, kuomet DIRVOJE mirusių lietuvių ateivių vardai pradėta skelbti.

JUREVICIUS Antanas, 42 metų, mirė balandžio 21 d., Chicago, Ill. (Naujamiesto par.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

BIELSKIS Tamošius, pusamžis, mirė balandžio 23 d., Chicago, Ill. (Luokės par., Rudupių k.) Amerikoj išgyveno 41 metus.

GREICIUS Vincentas, 69 metų, mirė balandžio 24 d., Menemene, Mich.

SKIPITIS Jonas, mirė gegužės 2 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Sidabravo par., Miško km.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

PACIAUSKAS Antanas, 47 metų, mirė balandžio 24 d., Detroit, Mich.

BUTRIMAS Aleksandras, 48 metų, mirė balandžio 24 d., Detroit, Mich.

AMBRASAS Karolis, 66 metų, mirė balandžio 26 d., Detroit, Mich.

AIDUKIENĖ Marcelė, 64 metų, mirė balandžio 30 d., Detroit, Mich.

BUTKUS Antanas, mirė balandžio 27 d., Pittsburgh, Pa.

SIDLAUSKIENĖ Marcelė (Juciūtė) pusamžė, mirė gegužės 4 d., Chicago, Ill. (Telsių ap., Gadunavos par., Jodikių km.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

DORSA Pranciškus, 43 metų, mirė gegužės 2 d., Chicago, Ill. (Kupiškio par.)

ROSS Elena (Ditkiūtė), 28 metų, mirė gegužės 4 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimusi.

KRUCIENĖ Ona, 62 metų, mirė balandžio 13 d., Norwood, Mass. (Kupiškio par.)

MILASIS Antanas, mirė kovo 16 d., Pittsburgh, Pa. (Ežerų ap., Salako par., Protėkų km.)

BARKAUSKIENĖ Marijona, 60 metų, mirė balandžio 21 d., Brooklyn, N. Y.

ANDRIUKAITIENĖ Antanina, 54 metų, mirė balandžio 22 d., Brooklyn, N. Y.

URBAS Mykolas, 83 m., mirė balandžio 4 d., Springfield, Ill.

KARPAVICIUS Julius, 29 metų, mirė balandžio 30 d., Brooklyn, N. Y.

PILUKAS Simonas, 51 metų, mirė gegužės 2 d., Jamaica, L. I.

BIELIAUSKAS Nikodemas, 64 metų, mirė gegužės 2 d., Brooklyn, N. Y.

NEVULIS Jonas, 75 metų, mirė gegužės 2 d., Brooklyn, N. Y.

KAULAKIENĖ Veronika, 61 m., mirė gegužės 4 d., Lewiston, Me.

VAITULIONIS Juozas, 72 metų, mirė gegužės 6 d., Brooklyn, N. Y.

BITAUSKIENĖ Petronėlė, 76 metų, mirė balandžio 20 d., Rockford, Ill.

SLEGERIENĖ Zanė, mirė balandžio 16 d., Gardner, Mass. (Biržų ap., Papilės par., Dukurnių km.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

TALASKIS Stanislovas, 84 m., mirė balandžio 30 d., Kenosha, Wisc. Amerikoj išgyveno 43 metus.

RAGAŽINSKIENĖ Pranciška, mirė balandžio mėn., Frackville, Pa.

VALASA Antanas, mirė balandžio 15 d., Plain, Pa.

KALINAUSKAS Jonas, mirė balandžio 16 d., Kingston, Pa.

TIESERSKAS Alfonsas, 60 metų, mirė kovo 6 d., Chicago, Ill.

SUSKIS Ignas, mirė balandžio mėn., Frackville, Pa.

BERSENIENĖ Mildred (Sliužiūtė) mirė balandžio mėn., Mahanoy City, Pa.

SEPAULIENĖ Katarina, mirė gegužės mėn., Shenandoah, Pa.

RITELIS Mykolas, mirė gegužės mėn., Shenandoah, Pa.

ZUTKIENĖ Julė, mirė balandžio 19 d., Jersey City, N. J.

JUSINSKAS Petras, mirė balandžio mėn., Philadelphia, Pa.

STRAKAS Benediktas, mirė balandžio mėn., Philadelphia, Pa.

GAJŽAUSKIENĖ Elzbieta, mirė balandžio mėn., Philadelphia, Pa.

JAKAVONIS Mykolas, 72 metų, mirė balandžio 21 d., Lynwood, Pa.

KUSLONIS Vincas, mirė balandžio 22 d., Sugar Notch, Pa.

UŽDAVINYS Vincas, mirė balandžio mėn., Omaha, Nebr.

BIEKSA Aleksandras, mirė balandžio mėn., Omaha, Nebr.

STARAPOLSKIS Antanas, 64 metų, mirė balandžio 9 d., Waterbury, Conn. (Marijampolės ap.)

SINUSIENĖ Marijona, 61 metų, mirė balandžio 9 d., Huntington Sta., N. Y.

STANEVICIUS Juozas, 60 metų, mirė kovo 21 d., DeDroit, Mich. (Kedainių ap.)

CEPONYTE Elena, 29 metų, mirė balandžio 27 d., Plymouth, Pa.

SINKEVICIUS Petras, 67 metų, mirė balandžio 25 d., Wilkes Barre, Pa. Amerikoj išgyveno 50 metų.

VIRGINIS Pranas, mirė balandžio 25 d., Wilkes Barre, Pa.

BEGANSKIS Antanas, mirė balandžio 28 d., Hudson, Pa.

LAZAUSKIENĖ Ona, mirė balandžio 25 d., Manchester, N. H. Amerikoj išgyveno 37 metų.

SLEZEVICIENĖ Marijona (Malinauskaitė), 60 metų, mirė balandžio 20 d., Charlestown, Mass.

GUMAUSKIENĖ Ieva (Kuniškytė), 74 metų, mirė balandžio 20 d., Boston, Mass. (Virbalio par.) Amerikoj išgyveno 56 metų.

RUDAUSKAS Antanas, 65 m., mirė balandžio 20 d., So Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 34 metus.

VAITULIONIS Juozapas, 71 m., mirė gegužės 6 d., Brooklyn, N. Y. Amerikoj išgyveno 45 metų.

CHUBERKIS Stanislovas, pusamžis, mirė gegužės 9 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap., Gruzdujų par.) Amerikoj išgyveno 43 metus.

MAŽENIS Mykolas, seno amžiaus, mirė gegužės 10 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Vėlykių par., Mažėnių kaimo.) Amerikoj išgyveno 50 metų.

POCIUS Izidorius, pusamžis, mirė gegužės 11 d., Chicago, Ill. (Žygaičių par.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

USALIS Dominikas, 71 metų, mirė gegužės 13 d., Chicago, Ill. (Kedainių par., Bajurūčio km.) Amerikoj išgyveno 45 metų.

NUTAUTAS Ignas, 72 metų, mirė gegužės 12 d., Chicago, Ill. (Šidlavos par.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

Engineers Train Here

Students at The Engineer School, Fort Belvoir, Va., are using special instruments and drafting equipment while making maps from aerial photographs. This instruction is available to all members of the Engineer Corps and other soldiers who wish to receive advanced training in their work specialties.

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

(Atkelta iš 5-to pusl.)
Griškevičius Viktoras — Ulster, Pa.

Ingaunis Steponas, Aldona, Bronius — Melrose Park, Ill.

Jelmokas Juozas, Jadvyga, Olimpija — — — — —
Kaveckas Vida, — Kenosha, Wisc.

Klausa Juozas — Philadelphia, Pa.

Kolupaila Eugenija — So. Bend, Ind.

Leita Jonas, Petronėlė, Regina, — Philadelphia, Pa.

Masilionis Viktoras, Elena — Scranton, Pa.

Mereckas Jonas — Crete, Ill.

Naruševičius Antanas, Genovaitė, Nijolė — Detroit, Mich.

Nenorta Pranas, Elzbieta, Algis — E. Chicago, Ind.

Sinuskas Lionginas — Chicago, Mass.

Sumantas Martynas, Ona, Marija, Ona — Rockford, Ill.

Tamulionis Petras — Cleveland, Ohio.

Vaškevičius Justinas, Teresė, Elena, Vytas — Chicago, Ill.

Lėktuvais atskrido šie lietuviai tremtiniai:

Asevičius Antanas — Kearny, N. J.

Asrauskas Augustas — Middletown, N. Y.

Astašaitis Aleksandras — Norfolk, Va.

Aleksandravičius Povilas, Marija, Petronėlė Vytautas — Brooklyn, N. Y.

Burenis Boleslovas, Joana, Klaudijus — Detroit, Mich.

Balčius Petras, Ella, Mylita — Philadelphia, Pa.

Braiklys Domas, Olga, Holis, — Lexington, Kentucky.

Ringevičius Edmundas, Marija, Julius — Chicago, Ill.

Ramanauskas Augustas, Elena, Nijolė, Dalia — Bridgeport, Conn.

Svotelis Vytautas — Pittsburgh, Pa.

Tinfavičius Rapolas, Jadvyga, Eugenijus — Brooklyn, N. Y.

Tinfavičius Avramas, Erna, Ilja — Brooklyn, N. Y.

Vaškelis Alekas — Philadelphia, Pa.

Vildzius Gediminas — New Britain, Conn.

Vildzius Kostas, Bronė — Brooklyn, N. Y.

VENCITUOTĖ Anastazija, mirė balandžio 9 d., Maspeth, N. Y.

CEPONIS Adolfas, mirė balandžio 9 d., Maspeth, N. Y.

RUDOKAS Liudvikas, pusamžis, mirė balandžio 27 d., Chicago, Ill. (Zarasų ap., Dukšto par., Gerkainių km.) Amerikoj išgyveno 30 metų.

SULSKIS Steponas, 65 metų, mirė balandžio 19 d., Pittsburgh, Pa.

VISOCKIENĖ Jieva (Prankevičiūtė), 68 metų, mirė balandžio 25 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Šeduvos par., Raginėlių kaimo.) Amerikoj išgyveno 37 metus.

BIELSKIS Tamošius, pusamžis, mirė balandžio 23 d., Chicago, Ill. (Luokės par., Rudupių k.) Amerikoj išgyveno 41 metus.

SLUŽIENĖ Marijona (Sasnauskaitė), 67 metų, mirė balandžio 27 d., Chicago, Ill. (Vilniaus ap., Ziežmarių par., Antakalnių km.) Amerikoj išgyveno 45 metus.

BELINIS Adolfas, 61 metų, mirė gegužės 12 d., Chicago, Ill. (Švenčionių ap., Tverėčiaus pr., Vaikėšio km.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

KALVAITIENĖ Elena (Gudaičiūtė), pusamžė, mirė gegužės 14 d., Chicago, Ill. (Marijampolės ap., Iglaukos par., Svalančių km.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

va, Erdvilas — Detroit, Mich.

Bazaras Zigmąs, Antanina, Algirdas — Chicago, Ill.

Bernotienė Adelė — Brooklyn, Beržinis Kostas, Stanislovas — Scottsville, Virginia.

Bičiūnas Juozas, Bronė, Aristidas, Vida — Philadelphia, Pa.

Bradūnas Juozas — Baltimore, Md.

Brazaitis Antanas, Teofilė, Algirdas — Cleveland, Ohio.

Bronskis Pranas — Maspeth, L.I., N.Y.

Chodeckas Sergėjus, Ona, Virginija, Aleksandra — Pittsburgh, Pa.

Cibiras Jeronimas — Worcester, Mass.

Cikotas Kazimieras, Bronė, Zinaida, Bronius, Marija, Julija — Girardville, Pa.

Čižauskas Domas, Valerija, Ričardas, Alvydas — Philadelphia, Pa.

Dambrauskas Juozas — Chicago, Ill.

Dagys Kazys, Povilas, Bronislava, Aurelija — Cleveland, Ohio.

Diškevičius Antanas — Brooklyn, N. Y.

Gaižutis Kazys, Uršulė — Perry, Ohio.

Gavelis Zigmąs, Veronika, Šarūnas — Dorchester, Mass.

Gedgaudas Viktoras, Rūta, Marijus, Irena — Methuen, Mass.

Geležūnas Algirdas, Vytautas, Bronislava, Vincentas, Magdalena — St. Louis, Mo.

Gerutis Emilija, Jonas, Aleksandra, Regina, Jonas — Amsterdam, N. Y.

Gruzdys Antanas, Vanda — N. Haven, Conn.

Gurskis Antanas, Agota, Birutė, Regina — Bayonne, N. J.

Jankauskas Juozas, Ona, Salomeja, Marijona — S. Boston, Mass.

Janušauskas Jonas, Birutė, Algirdas, Irena, Romualdas — Hartford, Conn.

Jokubaitis Pijus, Romas, Albina — Sodus, Mich.

Juodvalkis Anastazija, Tauris, Gediminas — Chicago, Ill.

Juozaitis Antanas, Juzefa, Birutė — Webb, Mass.

Juozapaitis Andrius, Petras, Gediminas — Lowell, Mass.

Karalius Vincas, Ona, Vincas, Albina — Baltimore, Md.

Karmazinas Eduardas — Burlington, Wisc.

Kebliuskas Pranas, Kunigunda, Algirdas, Kęstutis, Dalia — West Hartford, Conn.

Kilikevičius Jonas, Bronislava, Izolina, Vytautas, Aldona, Jonas — Saginaw, Mich.

Kizlaitis Viktoras — Chicago, Ill.

Kirkutis Antanas, Julija, Birutė, Bronė, Jurgis, Marija — Hartford, Conn.

Kleinotas Peter — Chicago, Ill.

Kolakauskas Pranas, Traudė, Kristina — Waterbury, Conn.

Kondratavičius Jonas, Ieva — Brooklyn, N. Y.

Kupcikevičius Antanas, Ona, Algirdas, Gražina, Kazys — New Ringgold, Pa.

Lanauskas Petras, Ona, Vida, Birutė — Elizabeth, N. J.

Leimonas Juozas — Cleveland, Ohio.

Liaudanskas Juzefa — Westfield, Mass.

Linkis Zenonas, Stasė, Stanislovas, Elena — Newark, N.J.

Liubartas Vladas — Phoenix, Ariz.

Liutermoza, Albertas, Ona, Jonas — Hartford, Conn.

Macys-Macinskas Povilas — Chicago, Ill.

Mailaitė Elena — Chicago, Ill.

Masionis Antanas, Aleksandra, Teresė, Marija — Kennebunk Port, Maine.

Markevičius Alfredas, Teresė, Diana — Chicago, Ill.

Maslauskas Adolfas, Marija, Faridas — Westfield, Mass.

Matulka Leonora, Benita — Detroit, Mich.

Maurukas Kazys, Stasė, Algimantas, Asta, Halina — Sheandoah, Pa.

Mendelis Antanas — Chicago, Ill.

Mikalonis Aloyza, Liudas — So. Boston, Mass.

Mikšienė Zuzana — Detroit, Mich.

Navickas Petras, Adelė, Juratė, Dalė — Chicago, Ill.

Neverdauskas Alfonsas, Meilutė, Reimutis — Chicago, Ill.

Petruskas Zofija — Ashburnham, Mass.

Pilmonaitė Emilija — Cicero, Ill.

Pocevičius Viktoras — Glen Cove, L.I., N.Y.

Poškus Stasys, Elzbieta, Regina, Vytautas, Laimutė — Rochester, N. Y.

Pulkauninkas Bronius, Marija, Ona — Chicago, Ill.

Rimauskas Jonas — Cleveland, Ohio.

Rukaitė Johana — Woodmere, L.I., N.Y.

Sadauskas Antanas, Janina — Chicago, Ill.

Satas Bronius — Waterbury, Conn.

Skrabulytė Emilija — Cleveland, Ohio.

Sopienė Anastazija — Detroit, Mich.

Statkevičius Matas, Marija, Stefanija — Scranton, Pa.

Stončius Justinas, Regina, Nijolė — Chicago, Ill.

Sudzinskas Bronius, Elena, Bronislava — Newark, N. J.

Sukys Kazys, Genovaitė — Albion, N.Y.

Svilpa Jadvyga, Irena, Rita — New York, N. Y.

Tukaitė Eugenija — Brooklyn, N. Y.

Valentukevičienė Vera — Worth, Ill.

Vasiliauskas Antanas, Aleksandra — Schenectady, N.Y.

Vencuskas Stasys, Kazimiera, Kastytė, Vladas — Chicago, Ill.

Vizgirda Juozas, Domicelė, Vytautas — Durand, Ill.

Vizgirda Egidijus, Romualdas — Durand, Ill.

Zenkevičius Romualdas, Elena — Wishenden, Mass.

Zilinskis Elena, Irena, Edmundas — Chicago, Ill.

Zilys Marija, Povilas — Chicago, Ill.

Zygas Laima, Gražina, Vytautas, Juozas, Apolonija, Danutė — Chicago, Ill.

Goštautas Domicelė — New Haven, Conn.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Babauskaitė Veronika, iš Reketijos km., Liubavo vl., Marijampolės ap. Bočkus iš Veiviržėnų, Kretijos ap. Brudėris Julius ir žmona Spurgaitytė Augustė, kilę iš Lipkų kaimo, Griškabūdžio vl. Šakių apskr. Bruderytė — Venc ar Wens Marija ir vyras, kilę iš Pentiskų kaimo, Griškabūdžio vl. Šakių apskr. Butkutė, sesuo Barboros Grybienės, iš Gargždų, Kretijos apskr. Deikus (Deikutė) Ona, iš Antakalniškių km., Jurbarko vl., išvykusi Argentinoje.

Dickman Adam. Elster Joseph ir žmona Hartungytė Marija iš Jurbarko. Genecevičius Vytautas ir sesuo Marija, iš Vilkaviškio.

Griškaitė — Petrikienė, dukterė Juozo. Gruckūnas Vincas ir jo dukterė, iš Matlaukio, Kaupiškių vl., Vilkaviškio apskr.

Hartungytė — Elster Marija ir vyras Elster Joseph. Jaugaitis (Jauga) Liudvika ir Veronika, iš Sedos vl., Mažeikių ap. Karpienė — Kasiliauskaitė Justina, iš Ziopelių km., Laižuvo vl., Mažeikių apskr.

Kuodis — Rakauskaitė Pranciška ir jos sesuo Ieva, bei broliai Ignas ir Simonas iš Čakų km., Viekšnių vl., Mažeikių apskr.

Maknavičius Pijus ir Vaitiekus, iš Trilaukių km., Pajevonio vl., Vilkaviškio apskr.

Patackas Juozas, sūnus Juozo ir Patackas Juozas, sūnus Vincas, iš Seinu apskr.

Perminaitė — Pungris Magdalena, dukterė Pr

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Pirmas susipažinimas su čiuurlioniečiais

Apie 100 žmonių pereitą šeštadienį susirinko dr. Tamošaitis namuose pasimatyti su pirmiesiems čiuurlioniečiais, kurie jau yra tarp mūsų.

Tai buvo pobūvis su daugeliu pasikalbėjimų, su maža prakalbu ir su mažyčių parodymu, kas tai yra čiuurlioniečiai...

Grazus sodas ežero pakrantėje ir erdvūs Tamošaitių namai (nors dr. Tamošaitis ir vadiną juos kukliu nameliu) sudarė tam pasimatymui malonią aplinkumą.

Vadinamoji oficialioji daly trumpai kalbėjo šeimininkas, čiuurlioniečių priėmimo komiteto pirmininkas ir jų atvykimo organizatorius S. Nasvytis, K.

REIKALINGA MOTERIS

skalavimo ir valymo darbams prie dviejų moterų dvi dienas per savaitę, arba po daly dienos 3-4 kartus per savaitę.

1423 East 111th St. CE 1786
Telefonuoti tarp 5 ir 7 vakare.

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir isigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

LIETUVIŲ SALE

Išnuomojama koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems parengimams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

Cleveland, Ohio
LIETUVIŲ BANKO PRANEŠIMAS

Pasinaudokit gera proga!

Už santaupas, įdėtas iki liepos (July) 10 dienos nuosimčiai skaitysis nuo liepos 1 dienos.

THE SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE. 2498

MONCRIEF'S Šildymo Sistemos

Palaiko Daugiau Clevelando Namų SILTAIS negu kurie kiti šildymo Padargai GAS-OIL-COAL
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Come in and meet your old friend
Bill Green, now tending bar

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

BEST FOOD IN TOWN

Air Conditioned

Good Service

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

BUKITE ATSARGUS LIEPOS 4-tą!

Clevelando policijos viršininkas George J. Matowitz įspėja visus automobilių vairuotojus, kviesdamas būti ypatingai atsargiais šį savaitgalį ir pirmadienį, liepos 4 dieną.

Šią kartą pavojų galima tikėtis ypatingai daug. Kadangi šventė yra pirmadienį, tai susidaro trijų dienų savaitgalis. Bus daug išvažiuosiu poilsio ir į svečius. Pirmadienį daugumas jau grįš atgal, taigi kečiuose bus labai daug automobilių. O tokiam susikimšimui esant sudaro pavojų ne tik kiekvienas neatsargumas, bet taip pat ir kiekvienas automobilio netvarkingumas, ypač stabdžių ar vairo sugedimai.

Todėl visi, kurie tomis dienomis rengiasi kur važiuoti, kviečiami prieš išvažiuojant labai rūpestingai patikrinti savo automobilius, kad jie būtų visiškai tvarkoj. O be to, važiuojant nesiskubinti ir būti atsargiems.

"Tegu nekieno mirtis neaptemdo mūsų šventės!" — sako policijos viršininkas. "Liepos ketvirtoji turi būti visu džiaugsmo diena ir ji gali tokia būti jeigu tik visi atsimins, kad reikia būti rūpestingais ir atsargiems".

KULTURINIO DARŽELIO
SUSIRINKIMAS

Šaukiamas antradienį, liepos 5 dieną, 8:30 val. vak., Lietuvių Salėje. Valdyba kviečia visus dalyvauti.

KAS TURIT KAMBARIŲ?

Lietuviai, kurie turite laisvą kambarį savo namuose viename ar porai vaikų ar merginų, atvykstančių iš Europos, malonėkite tuoj pranešti K. S. Karpui, PO 4144, arba DIRVOS redakcijai, EN 4486.

PADEKOS

Antanui ZALOGAI, 13709 Rugby Rd., ir Adolfui DAMUSIUI, 6905 Superior Ave., už materialinę paramą mums esant Vokietijoj bei išdavimą reikalingų dokumentų į čia atvykti ir kurtis, dėkoja

Elena ir Pranas Stempužiai

Tarp Superior ir St. Clair

ISNUOMOJAMAS

geras kambarys
dviem ar vienam - dirbantiems, be vaikų. Galima gaminti valgyti ir naudotis šaldytuvu.
1032 Linn Dr. (26)

House rengiasi rinkimams.

William Bromley House, ne-priklausomas kandidatas į Clevelando mayoro vietą susitinka su Clifford H. Bernard, advokatu, dirbančiu Leanza, Bernard Hodous advokatų firmoje, 850 Euclid Ave., Cleveland, Ad-

LIEPOS 4 - LAISVĖS FESTIVALIS

Dalyvaus filmų žvaigždė Dorothy Hart

Liepos 4 dienos vakare Clevelande rengiamas didelis Nepriklausomybės dienos festivalis, kuriame dalyvaus clevelandietė filmų žvaigždė Dorothy Hart, ir bus visokių kitokių pramogų, taip pat ir lėktuvų paradas.

Festivalį rengia "Come-to-Cleveland" komitetas ir Clevelando Skelbimų Klubas. Festivalis bus Clevelando Stadijone. Vartai atidaryti nuo 7:00 val. vak., programos pradžia 7:30, o pagrindinė programa nuo 8:00 v.

Iėjimas laisvas visiems, išsimos šeimoms, su tėvais ir vaikais.

NAN MERRIMAN,

Mezzo-sopranas, dalyvaus POP koncerte kitą šeštadienį, liepos 9 dieną.

Šį šeštadienį, liepos 2 d., koncerte dalyvaus Morley ir Gearhart — pianistų pora, kurie skambins Chopino Rondo dviem pianam, opus 73, ir Rachmaninovo "Ašaros", kurį pianistai yra pritaikę dviem pianam.

Trečiadienį, liepos 6 — pianistas Beryl Rubinstein, Clevelando Muzikos Instituto direktorius. Tarp kitų dalykų skambins Beethoveno piano koncertą "Emperor".

Liepos 9 mezo-soprano Nan Merriman, garsiojo dirigento A. Toscanini labai vertinama dainininkė. Dainuos "O mio Fernando" iš Donizetti operos "La Favorita", Schuberto "Ave Maria" ir gavotą iš Thomas operos "Mignon".

Bilietai šiems koncertams pas Burrows, 419 Euclid Ave., o koncertų vakarais nuo 7:30 v. Public Auditorium iš Lakeside Avenue pusės.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

IŠTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1773.

JONAS G.
POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: P Otomac 6899

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
mūsų specialybė.

Kambarių Popieriaivimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
K Enmore 8794.
Cleveland, Ohio

Kaip mes plaukiame per vandenyną

(Atkelta iš 6-to pusl.)

mums be galo malonus buvo laivo kapitonas, kuriam Lietuva buvo gerai pažįstama. Tad lietuvių emigrantų grupė, kuri šiuo laivu keliavo, įteikė šiam kapitonui kuklų malonių prisiminimų dovanėlę — odinę piniginę (pagamintą Keupeno lietuvių stovykloje, tautinė juosta ir knyga apie Lietuvą).

New Yorkas pasirodė

Birželio 24 rytą išvydom prie New Yorko, seniau tik paveiksluose ir ekrane matytą, Laisvės statulą, kurios didingas vaizdas mūmuse sukėlė gražiausių vilčių. Pirmą kartą savo akimis teko pamatyti didžiulius New Yorko dangoraižius. Išlipę iš laivo patys stebėjomės, kad po kojomis jaučiame jau Amerikos žemyną, o Europa liko jau gana toli.

Nelikom be globos

Mums iš karto amerikiečiai buvo gana malonūs, kurie kiekvienam žingsnyje stengėsi visu kuo padėti. New Yorko muitinėje dar kiek rūpestio sukėlė ta mintis, kaip reikės vykti traukiniu ligi savo geradėjo, sutarties davėjo, buveinės — Avon Lake (šalia Clevelando). Juk nemokant dar kaip reikiant anglų kalbos, gali susidaryti šokių tokių sunkumų, o ypač kad keliaujai be jokios organizacijos globos.

Bet štai New Yorko muitinėje iš šalies tatau pastebėjo jauną amerikietį, kuri tepaklausė mano tikybos ir tuojaus prisegė prie krūtinės ženklą NCWC, o paskui parūpino geležinkelio bilietus ligi Avon Lake ir kelio nei dar įteikė kiekvienam šeimai

mos nariui po 4 dolerius. Kelionė geležinkeliu truko apie 13 valandų.

Beveik 50 metų nesimatę susitikom!

Kai privažiavom Avon Lake, tad jau pro langą tuojaus pastebėjau belaukiančius mūsų atvykstant P. J. ir H. Žiūrius, kurie mums buvo išdavę reikalingas garantijas. Malonu be galo buvo beveik po 50 metų vėl pamatyti savo jaunystės artimą bičiulį, kada teko švaistytis tais laikais tėviškės padangėje (ties Kalvarija, Marijampolės apskr.)

Dar gyvendamas Europoje žinojau P. J. Žiūrio daromus žygius Lietuvos laisvinimo reikalui ir mūsų, vadinamųjų tremtinių, pagalbai.

Bet kada pats atvykau pas jį į Ameriką, turį pasakyti — įsitikinau, jog jo pastangos visiems tiems tikslams įvykdyti žymiai yra didesnės, negu anksčiau galima buvo įsivaizduoti.

Jei ir visi kiti panašūs amerikiečiai būtų tiek idėję įnašą į mūsų tremtinių gelbėjimo reikalą, tai šiandien Vokietijoje nebūtų nė vieno tremtinio lietuvio, kuris nusiskystų neturįs darbo sutarties.

Tokie faktai kiekvieno lietuvių patrioto širdį džiugina ir stiprina viltį, kad, tokiais savitarpio pagalba esant, mūsų kovotojai dėl Lietuvos laisvės tvirtai išsilaikys savo pozicijose, kol Lietuva atgaus nepriklausomybę.

A. Klimas.

•LIETUVOS ŽEMĖLAPIS
—kur pažymėta visi Lietuvos miesteliai. Kaina 50c

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Wikelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Jakubs Funeral Home

(JAKUBAUSKIENE—Laisvuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

I. J. SAMAS. JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiausiu negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus

1019 Woodland Ave. Cleveland

Telefonai:
CE 0019
MA 3359